BRATISLAVA - STARÉ MESTO

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA MESTSKEJ ČASTI

BRATISLAVA-STARÉ MESTO

NA ROKY 2024 - 2030

VSTUPNÁ SPRÁVA

inštitút priestorového plánovania

Vstupná správa

Verzia: máj 2022

Identifikačné údaje

Obstarávateľ

Názov	mestská časť Bratislava-Staré Mesto
Sídlo	Vajanského nábrežie 3
	814 21 Bratislava 1
IČO	603147
Web	https://www.staremesto.sk/
Starostka	Ing. arch. Zuzana Aufrichtová,
Kontaktná osoba	Ing. Lucia Lanáková, vedúca oddelenia stratégie a projektového riadenia

Spracovateľ

Názov	„Inštitút priestorového plánovania“
Sídlo	Ľubľanská 1,
	831 02 Bratislava 3
IČO	36 064 645
Web	ipp-oz.sk
Predseda	Ing. Ľubomír Macák
Zodpovedný riešiteľ	Ing. Ľubomír Macák

Legislatívne a metodické pozadie spracovania vstupnej správy

Vstupná správa pre spracovanie strategického dokumentu PHRSR je vypracovaná v zmysle § 8 Zákon č. 539/2008 Z. z o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov. Dokument je spracovaný aj v súlade s Metodikou a inštitucionálnym rámcom tvorby verejných stratégií schválnej uznesením vlády Slovenskej republiky č. 197/2017 zo dňa 26. apríla 2017 a Metodikou tvorby PHRSR 2020, verzia: 1.0.3, január 2020.

V zmysle Čl. 18, ods. 4, písmeno n) Štatútu hlavného mesta Slovenskej republiky v znení dodatkov č. 1 až 20 je miestnemu zastupiteľstvu vyhradené schvaľovať plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti, koncepcií a rozvojových programov.

Taktiež v zmysle č. 29 ods. 1, písmeno a) je mestskej časti vyhradené zabezpečovať hospodársky a sociálny rozvoj mestskej časti v nadväznosti na celomestský rozvoj a celomestské rozvojové dokumenty.

Spracovanie textu tohto dokumentu je realizované spracovateľom („Inštitút priestorového plánovania") v zmysle Zmluvy č. 6/2022 zo dňa 09. 02. 2022.

Prehľad najčastejšie používaných skratiek

BSK	Bratislavský samosprávny kraj
EÚ	Európska únia
EHP	Európsky hospodársky priestor
IKT	informačné a komunikačné technológie
MČ	mestská časť
MIRRI SR	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky
MSP	malé a stredné podniky
MŠ	materská škola
PHRSR	program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
OP	operačný program
SPODaSK	sociálno-právna ochrana detí a sociálna kuratela
TEN-T	transeurópsky dopravný koridor
ZŠ	základná škola

Obsah

1 Identifikačné údaje 7
2 Základné údaje o PHRSR 8
2.1 Hlavné ciele, výzvy, problémy a impulzy, na ktoré bude PHRSR reagovať 8
2.1.1 Zdôvodnenie potreby tvorby nového strategického dokumentu 8
2.1.2 Aktuálne priority a návrhy smerovania strešných dokumentov na národnej úrovni 12
2.1.3 Aktuálne priority rozvoja na regionálnej úrovni 17
2.1.4 Kľúčové výzvy a problémy ako aj návrh riešení na miestnej úrovni 19
2.2 Predpokladaný obsah strategického dokumentu 27
2.3 Uvažované/požadované variantné riešenia a geografický rozmer PHRSR 29
2.4 Vecný a časový harmonogram prípravy PHRSR a zodpovednosti za jednotlivé kroky 30
2.5 Vzťah PHRSR k iným strategických dokumentom 31
2.6 Orgán kompetentný na prijatie PHRSR 33
3 Základné údaje o predpokladaných vplyvoch implementácie PHRSR 34
3.1 Predpokladané požiadavky na vstupy/zdroje 34
3.2 Údaje o predpokladaných výstupoch/efektoch 35
3.3 Možné riziká súvisiace s tvorbou a implementáciou PHRSR 37
4 Dotknuté subjekty 39
4.1 Vymedzenie kľúčových partnerov 39
4.2 Zoznam dotknutých subjektov podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a doplnení niektorých zákonov 41
4.3 Dotknuté susedné štáty 43
5 Záver 44

1 Identifikačné údaje

Mesto/obec	Mestská časť Bratislava-Staré Mesto
Zadávateľ tvorby stratégie	Mestská časť Bratislava-Staré Mesto
Identifikácia územnej samosprávy, pre ktorú sa dokument spracováva	Mestská časť Bratislava-Staré Mesto
Plánovacie obdobie	Roky 2024 až 2030
Gestor spracovania PHRSR a jeho kontaktné údaje	Ing. arch. Zuzana Aufrichtová, starostka e-mail: starostka@staremesto.sk tel.: +421(2)59246277
Koordinátor prípravných prác spracovania PHRSR a jeho kontaktné údaje	Ing. Lucia Lanáková, vedúca oddelenia stratégie a projektového riadenia, e-mail: lucia.lanakova@staremesto.sk tel.: +421 2 59 246 302
Členovia prípravného tímu / spracovatelia vstupnej správy	„Inštitút priestorového plánovania“, Ľubľanská 1, 831 02 Bratislava, Ing. Ľubomír Macák, zodpovedný riešiteľ e-mail: ipp@ipp-oz.sk tel.: +421 905 277 485

2 Základné údaje o PHRSR

2.1 Hlavné ciele, výzvy, problémy a impulzy, na ktoré bude PHRSR reagovať

V nasledujúcom texte sú podrobnejšie popísané aktuálne priority a (návrhy) smerovania regionálnej politiky na národnej, európskej ale aj regionálnej, resp. celomestskej úrovni. Samostatná časť je venovaná výzvam a problémom, ktorým územie mestskej časti Bratislava-Staré Mesto aktuálne čelí a je potrebné ich vhodným spôsobom riešiť. V úvode nasledujúceho textu je taktiež stručne popísaná odpoveď na otázku „Prečo je pre mestskú časť potrebné vypracovať nový strategický dokument v oblasti regionálneho rozvoja?".

2.1.1 Zdôvodnenie potreby tvorby nového strategického dokumentu

Na základe aktuálnych okolností, ktoré sú podrobnejšie popísané nižšie, môžeme konštatovať, že v súčasnosti (druhá polovica roku 2021) existuje vysoká potreba prípravy nového strategického dokumentu mesta/mestskej časti v oblasti podpory regionálneho rozvoja. Takýmto dokumentom je program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja.

„Hlavným dôvodom je potreba reflektovať aktuálne celospoločenské dianie v oblasti regionálnej politiky na Slovensku ale aj v EÚ."

K týmto okolnostiam patria najmä začiatok nového programového obdobia politiky súdržnosti EÚ (nové programového obdobie je definované rokmi 2021 až 2027), schválenie kľúčového strategického dokumentu pre územie Bratislavského kraja (ktoré sa udialo v polovici roku 2021), pretrvávajúca situácia v podobe zdravotnej a ekonomickej krízy ale aj nové metodické pokyny pre tvorbu strategického dokumentu, ktoré boli predstavené začiatkom roku 2020.

V priebehu roka 2020 bola zahájená príprava aj celomestskej stratégie (s pracovným názvom „Bratislava 2030"). Toho času však neboli k dispozícií finálne výstupy či už analytickej alebo návrhovej časti. Známe však sú niektoré pracovné verzie výstupov. Spracovanie finálneho výstupu je plánované v polovici roku 2022, čo vytvára ešte časový priestor na prípadné vstupy aj z pozície mestskej časti.

„Aj prostredníctvom prípravy vlastného strategického dokumentu je možné vytvoriť adekvátne podklady pre usmerňovanie regionálneho rozvoja na celomestskej úrovni."

V zmysle Štatútu hlavného mesta Slovenskej republiky je mestskej časti vyhradené zabezpečovať hospodársky a sociálny rozvoj mestskej časti v nadväznosti na celomestský rozvoj a celomestské rozvojové dokumenty a zároveň je miestnemu zastupiteľstvu vyhradené schvaľovať plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti, koncepcií a rozvojových programov.

Zároveň treba poznamenať, že mestská časť pripravila a úspešne realizovala v ostatnom období množstvo projektov (či už investičných alebo neinvestičných), ktoré prispeli k rozvoju územia a boli financované z externých zdrojov (či už zdroje EÚ, granty EHP a Nórska alebo štátny rozpočet). Realizované projekty musia byť v súlade so stratégiou rozvoja na celomestskej , resp. miestnej úrovni.

„Schválenie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov (doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja sú finančné prostriedky z fondov Európskej únie).“

Územie mestskej časti je charakteristické tým, že sa tu nachádza viacero špecifických území tzv. „prestavbové územia“ teda územia, kde dochádza k zmene ich pôvodnej funkcie (či už z výrobnej alebo rekreačnej) na novú (obytnú funkciu alebo funkciu občianskej vybavenosti). Týmto miestnym výzvam bude potrebné venovať špecifickú pozornosť aj pri koncipovaní stratégie rozvoja mestskej časti.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja ako základný strategický dokument

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta/mestskej časti predstavuje základný strednodobý programový strategický dokument mesta/mestskej časti v oblasti regionálneho rozvoja, ktorý nastavuje smer a priority rozvoja mesta. Cieľom tohto strategického dokumentu je identifikovať kľúčové výzvy a problémy územia a nastaviť smerovanie rozvoja pre nasledujúcu dekádu s ohľadom na priority a smerovanie rozvoja na úrovni regiónu.

Zámerom dokumentu je prispieť k modernizácií územia a zároveň prispieť k napĺňaniu priorít rozvoja definovaných v nadradenom strategickom dokumentu na úrovni regiónu (Bratislavského kraja).

Aktuálna stratégia rozvoja mestskej časti je definovaná do roku 2023

Aktuálny strategický dokument mestskej časti Bratislava-Staré Mesto v oblasti regionálneho rozvoja bol vypracovaný v roku 2016 a bol definovaný na roky 2017-2023. Dokument bol síce pôvodne koncipovaný s výhľadom až do roku 2040, avšak doteraz neprešiel žiadnou revíziou, resp. aktualizáciou (obsah strategickej časti zostal pôvodný) a tak je jeho výpovedná hodnota po roku 2022 značne limitovaná. Aktuálny strategický dokument sa orientuje na obdobie po roku 2023. Vyhodnocovanie plnenie, resp. pokroku v plnení stanovených cieľov je pomerne limitované z dôvodu absencie stanovenia merateľných ukazovateľov na úrovni priorít, resp. opatrení.

Rok 2021 ako začiatok nového programového obdobia politiky súdržnosti EÚ

V novom programovom období, s ohľadom na oblasť regionálneho rozvoja, patrí rok 2021 k prelomovým obdobiam. Je to prvý rok nového programového obdobia politiky súdržnosti EÚ (keďže nové programové obdobie je definované pre roky 2021 až 2027). Pre toto nové programové obdobie sú pripravované aj nové nástroje v oblasti podpory regionálneho rozvoja na úrovni EÚ ako aj na národnej úrovni.

Na národnej úrovni sú už pripravené návrhy strešných dokumentov pre programové obdobie 2021 – 2027 akými sú Partnerská dohoda a súvisiaci Operačný program Slovensko. Tie definujú základné smerovanie podpory v rámci európskej politiky súdržnosti na Slovensku.

Schválenie kľúčového dokumentu pre územie Bratislavského kraja

Kľúčovým východiskom pre tvorbu Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta/mestskej časti je základný strategický dokument Bratislavského kraja-Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja pre roky 2021 – 2027 (s výhľadom do roku 2030), ktorý bol schválený v júni tohto roku, a ktorý stanovuje smer a priority rozvoja regiónu na nasledujúce desaťročie. Dokument taktiež definuje nové očakávané ciele a výsledky v rámci regionálneho rozvoja na území Bratislavského metropolitného regiónu a samostatnej aj pre územie mesta Bratislavy. Tieto očakávané výsledky budú hlavným predmetom pozornosti pri definovaní rozvojových priorít mesta/mestskej časti.

Príprava strategického dokumentu na úrovni mesta

V priebehu roka 2020 bola zahájená príprava aj celomestskej stratégie (s pracovným názvom „Bratislava 2030"). Pre túto úlohu bol vytvorený samostatný post na úrovni mesta- splnomocnenec primátora pre strategický plán mesta. V súčasnosti zastrešuje tvorbu tohto strategického dokumentu novovzniknutá inštitúcia patriaca pod mesto Bratislava a to Metropolitný inštitút Bratislavy. Zástupcovia mestskej časti sa aktívne zúčastňovali a stále zúčastňujú na prácach spojených s prípravou tohto strategického celomestského dokumentu. Toho času však neboli k dispozícií finálne výstupy návrhovej časti. Známe však sú niektoré pracovné verzie výstupov. Spracovanie finálneho výstupu je plánované v polovici tohto roku, čo vytvára ešte časový priestor na prípadné vstupy aj z pozície mestskej časti.

Rozdiely v kompetenciách mesta a mestskej časti

Kompetencie jednotlivých samospráv na území Slovenskej republiky určuje v prvom rade zákon o obecnom zriadení (zákon 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov). Špecifikom územia mesta Bratislavy je vzťah medzi mestom (magistrát) a jeho časťami (mestské časti). Jednotlivé vzťahy v rôznych oblastiach hospodárskeho a sociálneho rozvoja sú podrobnejšie popísané v štatúte hlavného mesta. Z neho vyplýva, že mestské časti disponujú značným rozsahom vlastných kompetencií či už v sociálnej, hospodárskej oblasti ale aj v doprave a mobilite a v oblasti životného prostredia. V zmysle Čl. 18, ods. 4, písmeno n) Štatútu hlavného mesta Slovenskej republiky v znení dodatkov č. 1 až 20 je miestnemu zastupiteľstvu vyhradené schvaľovať plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti, koncepcií a rozvojových programov. Taktiež v zmysle č. 29 ods. 1, písmeno a) je mestskej časti vyhradené zabezpečovať hospodársky a sociálny rozvoj mestskej časti v nadväznosti na celomestský rozvoj a celomestské rozvojové dokumenty.

Pretrvávajúca situácia v podobe zdravotnej a ekonomickej krízy

Rok 2021 je druhým rokom v poradí, v rámci celosvetovej zdravotnej a ekonomickej krízy spojenej s pandémiou COVID-19. Dokonca Bratislavský kraj bol vôbec prvým krajom, v rámci ktorého bol oficiálne potvrdený prvý infikovaný na území Slovenska. Toto obdobie je spojené s úplne novými skutočnosťami, s ktorými sa každý spoločnosť a každý jednotlivec musel popasovať. Napriek tomu, že dopady tejto krízy sa prejavili vo všetkých oblastiach života, niektoré sektory, ako napríklad kultúra, umenie, ale aj vzdelávanie a šport boli viac zasiahnuté. Toto všetko sa musí zohľadniť pri formulovaní nových priorít rozvoja mesta/mestskej časti.

S ohľadom na túto situáciu bol zo strany Európskej komisie, pre roky 2021 až 2023, schválený dodatočný finančný mechanizmus-Plán obnovy, čo pre Slovensko znamená dodatočné finančné zdroje vo výške

približne 6 mld. EUR. Úlohou programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja bude pripraviť návrh strategického smerovania mestskej časti aj s ohľadom na vyššie očakávané finančné prostriedky, ktoré bude možné na rozvoj územia mestskej časti využiť.

Nové metodické pokyny pre tvorbu strategického dokumentu

V prvej polovici roka 2020 boli, zo strany gestora regionálneho rozvoja na Slovensku (aktuálne Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR), vydané nové metodické pokyny pre tvorbu programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja. Následne boli tieto pokyny v priebehu roka spresňované. Cieľom nových metodických pokynov bolo zakomponovanie integrovaného prístupu k regionálnej politike a regionálnemu rozvoju v rámci tvorby strategického dokumentu a spresnenie jednotlivých krokov tohto procesu. Zároveň sa posilnil princíp participatívneho plánovania.

2.1.2 Aktuálne priority a návrhy smerovania strešných dokumentov na národnej úrovni

Ku kľúčovým programovým dokumentom na národnej úrovni môžeme zaradiť najmä dva dokumenty a to Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky (ďalej aj ako „Plán obnovy") a Operačný program Slovensko.

Plán obnovy

Jedným z prvých dokumentov na národnej úrovni v oblasti podpory regionálneho rozvoja je Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky (ďalej aj ako „Plán obnovy"). Dokument bol pripravený za účelom efektívnejšieho vysporiadania sa s celospoločenskou hospodárskou a zdravotnou krízou v rámci územia Európskej únie a teda aj Slovenska. Dňa 13.7.2021 bol Plán obnovy schválený Radou pre hospodárske a finančné záležitosti a začalo sa s jeho implementáciou.

Tabuľka 1 Komponenty Plánu obnovy v piatich kľúčových oblastiach verejných politik

Zelená ekonomika
1 Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra
2 Obnova budov
3 Udržateľná doprava
4 Dekarbonizácia priemyslu
5 Adaptácia na zmenu klímy
Vzdelávanie
6 Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch
7 Vzdelávanie pre 21. storočie
8 Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl
Veda, výskum, inovácie
9 Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu a inovácií
10 Lákanie a udržanie talentov
Zdravie
11 Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť
12 Humánna, moderná a dostupná starostlivosť o duševné zdravie
13 Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť
Efektívna verejná správa a digitalizácia
14 Zlepšenie podnikateľského prostredia
15 Reforma justície
16 Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva
17 Digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika)
18 Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné financie

Zdroj: Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky, 2021, MF SR

Najviac finančných prostriedkov je alokovaných v rámci komponentov Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť; Udržateľná doprava; Obnova budov a Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu a inovácií.

Operačný program Slovensko

Tento dokument slúži pre implementáciu Európskych štrukturálnych a investičných fondov na Slovensku pre roky 2021-2027. V súčasnosti je pripravený návrh smerovania, ktorý podrobnejšie špecifikuje 5 politických cieľov definovaných zo strany EÚ. Implementácia programu by sa mala začať v polovici budúceho roka.

Tabuľka 2 Návrh rozvojových opatrení OP Slovensko

Politický cieľ 1 – Konkurencieschopnejšia a inteligentnejšia Európa vďaka presadzovaniu inovatívnej a inteligentnej transformácie hospodárstva a regionálnej prepojenosti IKT.
1.1. Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií
1.2. Využívanie prínosov digitalizácie pre občanov, podniky, výskumné organizácie a orgány verejnej správy
1.3. Posilnenie udržateľného rastu a konkurencieschopnosti MSP a tvorby pracovných miest v MSP, a to aj produktívnymi investíciami
1.4. Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie
Politický cieľ 2 – Zelenšia, nízkouhlíková s prechodom na hospodárstvo s nulovým čistým obsahom uhlíka a odolná Európa vďaka presadzovaniu čistej a spravodlivej energetickej transformácie, zelených a modrých investícií, obehového hospodárstva, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, predchádzania rizikám a ich riadenia a udržateľnej mestskej mobilite.
2.1. Podpora energetickej efektívnosti a znižovania emisií skleníkových plynov – uvedené opatrenie/oblasť sa bude napĺňať prostredníctvom nasledujúcich aktivít: • Zlepšovanie energetickej efektívnosti v podnikoch • Znižovanie energetickej náročnosti budov • Zlepšovanie energetickej efektívnosti infraštruktúry pri zásobovaní energiou • Rozvoja regionálnej a lokálnej energetiky • Zavádzania alternatívnych pohonov v podnikoch
2.2. Podpora energie z obnoviteľných zdrojov v súlade so smernicou (EÚ) 2018/2001 vrátane kritérií udržateľnosti, ktoré sú v nej stanovené – uvedené opatrenie/oblasť sa bude napĺňať prostredníctvom nasledujúcich aktivít: • Podpora využívania OZE v podnikoch na báze aktívnych odberateľov elektriny, samospotrebiteľov energie v OZE a komunít vyrábajúcich energie z OZE • Podpora využívania OZE v systémoch zásobovania energiou • Podpora využívania OZE v domácnostiach (inovácia projektu „ Zelená domácnostiam“) • Podpora vyhľadávania a prieskumu zdrojov geotermálnej energie za účelom ich sprístupnenia na energetické účely • Podpora zariadení na výrobu energie z OZE na plochách priemyselných zón alebo parkov
2.3. Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo transeurópskej energetickej siete (TEN-e) – uvedené opatrenie/oblasť sa bude napĺňať prostredníctvom nasledujúcich aktivít: • Podpora pre zariadenia na výrobu, distribúciu a skladovanie energie, vrátane inteligentných systémov merania a riadenia prispeje k zvýšeniu efektívnosti zariadení na využívanie energie, ako aj možností pre inštaláciu nových zariadení na využívanie OZE
2.4. Podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof, ako aj odolnosti, a to s prihliadnutím na ekosystémové prístupy – uvedené opatrenie/oblasť sa bude napĺňať prostredníctvom nasledujúcich aktivít: • Vodozádržné opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy v sídlach a krajine a /alebo ochranu pred povodňami • Hydrogeologický prieskum zameraný na vymedzenie deficitných oblastí a zabezpečenie zdrojov pitnej vody • Podpora prevencie a manažmentu zosuvných rizík súvisiacich s nadmernou zrážkovou činnosťou • Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami viazané na vodný tok • Aktualizácia plánov manažmentu povodňového rizika, vrátane predbežného hodnotenia povodňového rizika a máp povodňového ohrozenia a rizika • Podpora adaptačného procesu na nižších úrovniach riadenia vypracovaním strategických dokumentov na úrovni VÚC, samospráv a v mikroregiónoch a podpora informačných kampaní a programov v oblasti adaptácie na zmenu klímy • Podpora prevencie a manažmentu rizík vyplývajúcich z porušovania legislatívnych predpisov v životnom prostredí • Identifikácia vývoja rizík, určenie spôsobov prevencie, zavádzanie postupov a opatrení na pripravenosť a reakciu na katastrofy spôsobené zmenou klímy • Posilnenie a modernizácia intervenčných kapacít a infraštruktúry na zvládanie katastrof • Budovanie a modernizácia systémov včasného varovania a vyrozumievania

2.5. Podpora prístupu k vode a udržateľného vodného hospodárstva – uvedené opatrenie/oblasť sa bude napĺňať prostredníctvom nasledujúcich aktivít:

- Vybudovanie stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách nad 2000 EO v zmysle záväzkov SR voči EÚ
- Výstavba, intenzifikácia a modernizácia existujúcich úpravní povrchových vôd
- Výstavba verejných vodovodov v obciach nad 2000 obyvateľov
- Obnova verejných vodovodov v obciach nad 2000 obyvateľov súbežne s výstavbou stokovej siete (spolu v jednej ryhe)
- Výstavba verejných vodovodov v obciach pod 2000 obyvateľov
- Komplexné spoľahlivé monitorovanie a hodnotenie stavu povrchových a podzemných vôd
- Podpora infraštruktúry odvádzania a čistenia odpadových vôd v aglomeráciách do 2000 EO
- Obnova verejnej stokovej siete a čistiarní odpadových vôd v aglomeráciách nad 2000 EO
- Podpora (optimalizácia) spracovania dát pre efektívnejšiu vodnú politiku SR

2.6. Podpora prechodu na obehové hospodárstvo, ktoré efektívne využíva zdroje – uvedené opatrenie/oblasť sa bude napĺňať prostredníctvom nasledujúcich aktivít:

- Podpora predchádzania vzniku odpadov, najmä biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov, ako aj podpora budovania centier/sietí opätovného používania výrobkov alebo aktivít zameraných na opätovné použitie výrobkov (opravy, upcykling, atď.)
- Podpora zberu komunálnych odpadov a dobudovania, intenzifikácie a rozšírenia systémov triedeného zberu komunálnych odpadov so zameraním na biologicky rozložiteľné komunálne odpady
- Podpora mechanicko-biologickej úpravy zmesového komunálneho odpadu, prípravy odpadov na opätovné použitie, recyklácie odpadov vrátane anaeróbneho a aeróbneho spracovania biologicky rozložiteľných odpadov a opätovného spracovania odpadov na materiály, ktoré sa majú použiť ako palivo
- Podpora vzdelávania a informovanosti spotrebiteľa a širokej verejnosti o obehovom hospodárstve a podpora koncepčných činností v oblasti obehového hospodárstva
- Podpora elektronického zberu dát v oblasti odpadového hospodárstva

2.7. Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach a zníženie všetkých foriem znečistenia – uvedené opatrenie/oblasť sa bude napĺňať prostredníctvom nasledujúcich aktivít:

- Opatrenia v chránených územiach Natura 2000 v Slovenskej republike
- Monitoring biotopov a druhov európskeho významu
- Podpora biologickej a krajinnej diverzity a kvality ekosystémových služieb prostredníctvom udržovania a budovania zelenej a modrej infraštruktúry a potláčaním vplyvu inváznych nepôvodných druhov
- Zabezpečenie kontinuity vodných tokov a ich revitalizácia za účelom podpory biodiverzity
- Podpora zvýšenia environmentálneho povedomia, aj prostredníctvom environmentálnych centier
- Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží
- Modernizácia technológií na znižovanie emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia v podnikoch
- Zníženie emisií látok znečisťujúcich ovzdušie prostredníctvom náhrady kotlov na uhlie v domácnostiach nízkoemisnými vykurovacími zariadeniami – kotlíkové dotácie
- Zlepšovanie systému monitorovania kvality ovzdušia na národnej, lokálnej/regionálnej úrovni, monitorovania vplyvu znečistenia ovzdušia na ekosystémy, riadenia kvality ovzdušia, vrátane vybudovania nového informačného systému o emisiách
- Informačné aktivity zamerané na zlepšenie kvality ovzdušia vrátane správnej vykurovacej techniky
- Revitalizácia zanedbaných a nevyužívaných území (brownfields)

2.8. Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility ako súčasti prechodu na hospodárstvo s nulovou bilanciou uhlíka – uvedené opatrenie/oblasť sa bude napĺňať prostredníctvom nasledujúcich aktivít: - Rozvoj verejnej dopravy (okrem cyklodopravy) – Podpora cyklodopravy – Bratislava železničný uzol

Politický cieľ 3 – Prepojenejšia Európa vďaka posilneniu mobility.

3.1. Rozvoj inteligentnej, bezpečnej, udržateľnej a intermodálnej siete TEN-T (európske koridory) odolnej proti zmene klímy – uvedené opatrenie/oblasť sa bude napĺňať prostredníctvom nasledujúcich aktivít:

- Odstraňovanie kľúčových úzkych miest na železničnej infraštruktúre prostredníctvom modernizácie a rozvoja hlavných železničných tratí a uzlov. Modernizácia a rozvoj železničnej dopravnej infraštruktúry bude realizovaná na tratiach, ktoré majú rozhodujúci význam pre rast hospodárstva a zlepšenie mobility obyvateľstva SR a EÚ. Ide predovšetkým o hlavné železničné trate zaradené do TEN-T v trase Žilina – Košice – št. hr. SR/UA, Žilina – št. hr. SR/ČR a št. hr. SR/ČR – Kúty – Bratislava – Štúrovo – št. hr. SR/MR. Počíta sa aj s modernizáciou a rozvojom kľúčových uzlov na koridorových tratiach (Bratislava, Košice a Žilina).
- Odstránenie kľúčových úzkych miest na cestnej infraštruktúre prostredníctvom výstavby nových úsekov diaľnice a rýchlostných ciest. Výstavba tých úsekov diaľnic a rýchlostných ciest, absencia ktorých sa negatívne premieta v oblastiach hospodárstva, životného prostredia a ktoré tvoria prekážku v mobilite obyvateľstva, znižujú atraktivitu územia z pohľadu turizmu a prílevu investícií, alebo významným spôsobom napomôžu zvýšiť bezpečnosť premávky. Konkrétne ide o výstavbu nových úsekov diaľnic D1 a D3. Diaľnica D1 po svojom dokončení spojí hlavné mesto Bratislavu s Ukrajinou a zároveň prepojí 8 z 10 najväčších miest Slovenska zo západu na východ krajiny. Prioritou bude zabezpečiť prepojenie Bratislavy a Košíc.

- Zlepšenie kvality služieb poskytovaných na dunajskej vodnej ceste. Navrhované intervencie sa sústredia na technické opatrenia, ktoré budú realizovať optimálne riešenia jednotlivých parametrov plavebnej dráhy (hĺbku a šírku plavebnej dráhy, polomer oblúkov, podjazdnú výšku pod mostami) a na zlepšenie splavnosti dunajskej vodnej cesty, v súlade s pripravovanou štúdiou uskutočniteľnosti. Ďalšou oblasťou bude skvalitnenie a rozšírenie služieb verejných prístavov: modernizáciou a rozvojom infraštruktúry v Bratislave a Komárne, ktoré sú súčasťou siete TEN-T.

3.2. Rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy, vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility – uvedené opatrenie/oblasť sa bude napĺňať prostredníctvom nasledujúcich aktivít:

- Odstránenie kľúčových úzkych miest na železničnej infraštruktúre prostredníctvom modernizácie a rozvoja železničných tratí a zvýšenie atraktivity a kvality služieb železničnej verejnej osobnej dopravy prostredníctvom obnovy mobilných prostriedkov.
- Odstránenie kľúčových úzkych miest na cestnej infraštruktúre a zlepšenie regionálnej mobility prostredníctvom výstavby a modernizácie ciest I. triedy.
- Zlepšenie dostupnosti k infraštruktúre TEN-T prostredníctvom modernizácie a výstavby regionálnych ciest a zvýšenie konkurencieschopnosti menej rozvinutých regiónov.
- Zvýšenie atraktivity verejnej osobnej dopravy prostredníctvom výstavby a modernizácie infraštruktúry IDS, infraštruktúry a obnovy mobilných prostriedkov dráhovej MHD v Bratislave.
- Zvýšenie atraktivity verejnej osobnej dopravy prostredníctvom výstavby a modernizácie infraštruktúry pre IDS, infraštruktúry a obnovy mobilných prostriedkov MHD a PAD.

Politický cieľ 4 – Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa vykonávajúca Európsky pilier sociálnych práv.

4.1. Zvyšovanie účinnosti a inkluzívnosti trhov práce a prístupu ku kvalitnému zamestnaniu rozvíjaním sociálnej infraštruktúry a podporou sociálneho hospodárstva – uvedené opatrenie/oblasť sa bude napĺňať prostredníctvom nasledujúcich aktivít:

- Služby zamestnanosti
- Zvyšovanie kvality služieb zamestnanosti
- Podpora rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom
- Rozvoj zručností súvisiacich s digitálnou a zelenou transformáciou ekonomiky

4.2. Zlepšenie rovného prístupu k inkluzívnym a kvalitným službám v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania rozvíjaním dostupnej infraštruktúry, vrátane posilňovania odolnosti pre dištančné a online vzdelávanie a odbornú prípravu – uvedené opatrenie/oblasť sa bude napĺňať prostredníctvom nasledujúcich aktivít:

- Zvýšenie kvality a účinnosti systémov výchovy vzdelávania
- Prístup k službám v oblasti výchovy a vzdelávania vrátane predškolských zariadení (so zameraním na ohrozené skupiny)
- Celoživotné vzdelávanie
- Rozvoj infraštruktúry vzdelávania

4.3. Záruky pre mladých – uvedené opatrenie/oblasť sa bude napĺňať prostredníctvom nasledujúcich aktivít: Zamestnanosť, vzdelávanie a integrácia mladých

4.4. Zabezpečenie rovného prístupu k zdravotnej starostlivosti a zvýšením odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti vrátane primárnej starostlivosti a podpory prechodu z inštitucionálnej starostlivosti na rodinnú a komunitnú starostlivosť – uvedené opatrenie/oblasť sa bude napĺňať prostredníctvom nasledujúcich aktivít:

- Deinštitucionalizácia zariadení a služieb, aktívne začlenenie, systém dlhodobej starostlivosti
- Integrácia migrantov
- Kvalitnejšia a dostupnejšia zdravotná starostlivosť
- Integrácia marginalizovaných rómskych komunít
- Chudoba a sociálne vylúčenie

4.5. Potravinová a materiálna deprivácia – uvedené opatrenie/oblasť sa bude napĺňať prostredníctvom nasledujúcich aktivít: Riešenie materiálnej deprivácie

4.6. Sociálne inovácie a experimenty – uvedené opatrenie/oblasť sa bude napĺňať prostredníctvom nasledujúcich aktivít: Sociálne inovácie a experimenty

Politický cieľ 5 – Európa bližšie k občanom vďaka podpore udržateľného a integrovaného rozvoja všetkých typov území a miestnych iniciatív.

5.1. Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov – uvedené opatrenie/oblasť sa bude napĺňať prostredníctvom nasledujúcich aktivít:

- analyticko-strategické činnosti územnej samosprávy, tvorba, implementácia, hodnotenie a monitorovanie plánovacích dokumentov vrátane IÚS
- celoživotné vzdelávanie pracovníkov na všetkých úrovniach verejnej správy potrebnými zručnosťami a ich adekvátne ohodnotenie
- implementácia prístupov k tvorbe politík na základe dát a hodnotenia dopadov miestnych a regionálnych politík, resp. hodnotenia kvality poskytovania a dostupnosti verejných služieb
- zriadenie centier zdieľaných služieb v pilotných okresoch

5.2. Kvalitnejšie verejné politiky a otvorené vládnutie – uvedené opatrenie/oblasť sa bude napĺňať prostredníctvom nasledujúcich aktivít: • vytváranie podmienok pre rozvoj občianskej spoločnosti a pre rozvoj silných, funkčných, udržateľných komunít, ktoré sa aktívne podieľajú na rozvoji regiónov • rozvoj spolupráce, podpory participácie a medzisektorových partnerstiev pri tvorbe, implementácii a hodnotení verejných politík, pri strategickom plánovaní a pri príprave a realizácii projektov na regionálnej a miestnej úrovni • zvyšovanie schopnosti regionálnej a miestnej samosprávy predchádzať ďalšej polarizácii a nárastu extrémizmu a reagovať na prejavujúce sa nebezpečné sociálno-patologické javy
5.3. Prevencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov - uvedené opatrenie/oblasť sa bude napĺňať prostredníctvom nasledujúcich aktivít: • prevencia kriminality (dobudovanie kamerových systémov, inštalácia nových svetelných bodov verejného osvetlenia, príp. ich rekonštrukcia v rizikových lokalitách, zavedenie občianskych hliadok v rizikových oblastiach,...) • zabezpečenie bezproblémového a promptného prístupu k poradenstvu a pomoci pre obete trestných činov • terénna a dobrovoľnícka prácu s rizikovými zložkami populácie • tvorba a monitoring strategických dokumentov v oblasti bezpečnosti
5.4. Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity, voľný čas, cykloturistiku – uvedené opatrenie/oblasť sa bude napĺňať prostredníctvom nasledujúcich aktivít: • výstavba ihrísk, viacúčelových športových areálov a nenáročných športových a telovýchovných objektov • výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry slúžiacej pre širokú verejnosť a voľno-časové aktivity detí a mládeže • vytváranie športovo oddychových zón v obciach a mestách • tvorba architektonických štúdií na revitalizáciu regionálnej športovej infraštruktúry s cieľom aktívneho komunitného trávenia voľného času • propagácia zdravého životného štýlu • monitorovanie využitia regionálnej infraštruktúry, zvlášť zo strany detí a mládeže, seniorov, športových organizácii a zdravotne znevýhodnených občanov vrátane hodnotenia previazanosti pohybových aktivít so znížením nákladov na zdravotnú starostlivosť, znížením kriminality a zvýšením bezpečného prostredia, zvýšením pracovného nasadenia a zlepšením študijných výsledkov detí a mládeže
5.5. Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch – uvedené opatrenie/oblasť sa bude napĺňať prostredníctvom nasledujúcich aktivít: • zlepšenie kvality a dostupnosti informácií pre návštevníkov v kultúrnom a prírodnom turizme a jeho propagácia, najmä prostredníctvom podpory inovatívnych riešení • obnova národných kultúrnych pamiatok, kultúrnych pamiatok, pamiatkových objektov, existujúcich kultúrnych inštitúcií a zariadení, expozícií a zbierok, ostatnej kultúrnej infraštruktúry • rozvoj kultúry mestských a vidieckych oblastí cez moderné typy múzeí – múzeá v prírode, in situ múzeá • budovanie a rozvoj lokalít pre stretávanie a rozvoj lokálnych komunít (komunitné kultúrne body a rezidenčné centrá, divadlá, koncertné sály, knižnice, kultúrne domy, hudobné kluby, amfiteátre, festivaly a jarmoky,...) • infraštruktúra za účelom podpory národných kultúrnych pamiatok, kultúrnych pamiatok a ostatnej kultúrnej infraštruktúry, prírodných lokalít, cestovného a turistického ruchu a trávenia voľného času (napr. parkoviská, technické zázemie, hygienické zariadenia, napojenie na cyklochodníky, stojany a priestory pre úschovu bicyklov, ...) • technická infraštruktúra kultúrnych zariadení v nezriaďovanej kultúre za účelom modernizácie (napr. svetelná a zvuková technika, vzduchotechnika, digitalizácia, modernizácia interiérov, modernizácia a digitalizácia výstavných a expozičných priestorov...)
Podpora národných kultúrnych pamiatok, vrátane kultúrnych a prírodných pamiatok zaradených v Zozname svetového dedičstva UNESCO a príprava na hosťovanie akcie Európske hlavné mesto kultúry 2026 sa zvažujú ako operácie strategického významu.

Zdroj: OP Slovensko, MIRRI SR, 2021

2.1.3 Aktuálne priority rozvoja na regionálnej úrovni

V júni tohto roku bol schválený základný strategický dokument na úrovni regiónu-Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja pre roky 2021 – 2027 (s výhľadom do roku 2030). Dokument definuje nové očakávané ciele a výsledky v rámci regionálneho rozvoja na území Bratislavského metropolitného regiónu. Dokument definuje spolu 8 priorít, ktorými sú:

1. Udržateľná mobilita;
2. Kvalitné a udržateľné životné prostredie;
3. Moderné školstvo a kvalitná veda, výskum a inovácie;
4. Udržateľný turizmus a kultúra;
5. Kvalitná a dostupná zdravotná starostlivosť;
6. Podpora sociálnej inklúzie a dostupná sociálna starostlivosť;
7. Moderná technická infraštruktúra a účinná bezpečnosť obyvateľov a
8. Efektívne financovanie a komplexný rozvoj regiónu.

Obrázok 1 Ciele a priority PHRSR BSK 2021 – 2027 (s výhľadom do roku 2030)

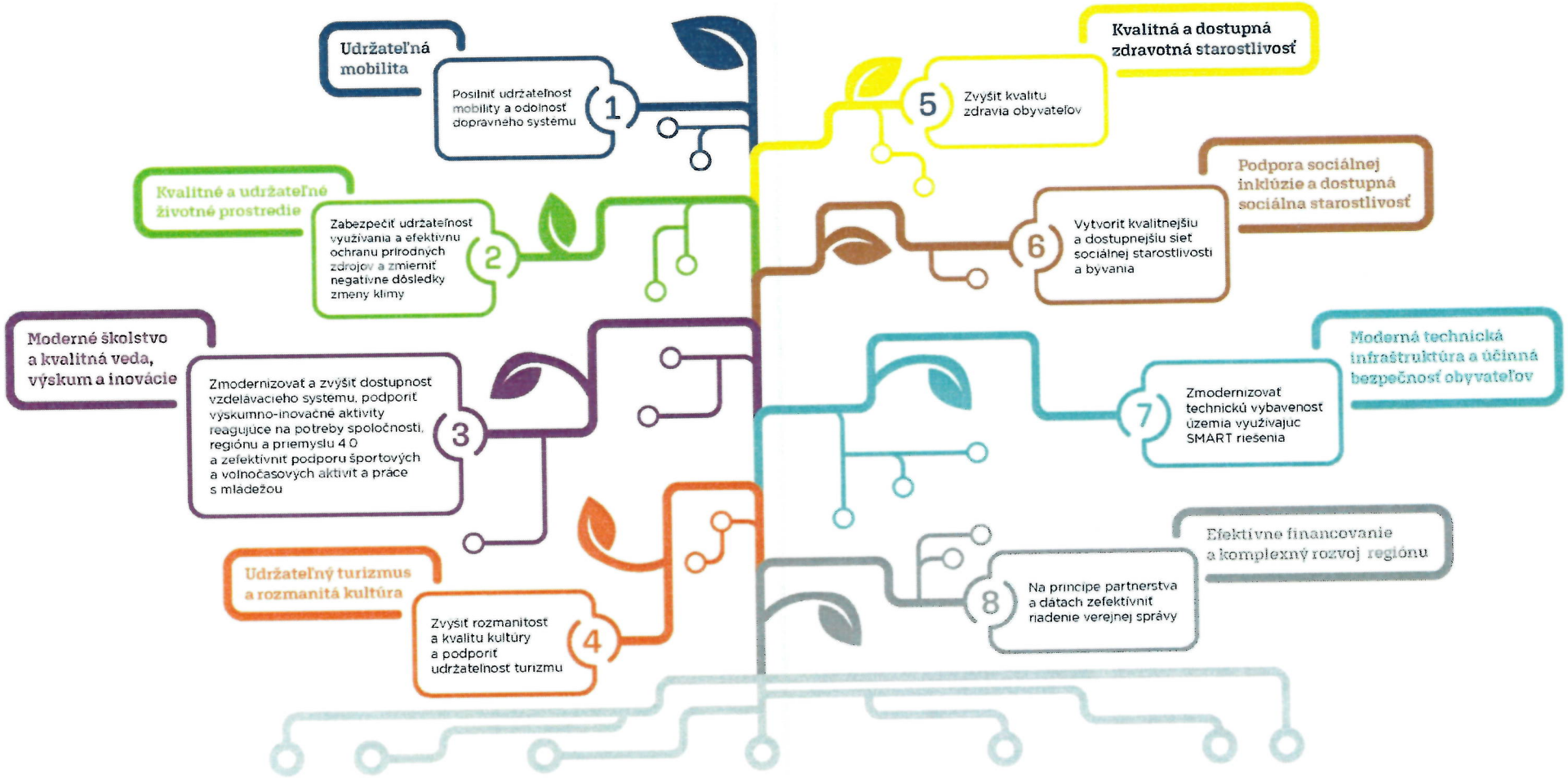

Zdroj: PHRSR BSK 2021 – 2027 (s výhľadom do roku 2030), BSK, 2021

2.1.4 Kľúčové výzvy a problémy ako aj návrh riešení na miestnej úrovni

V rámci prípravných prác pre tvorbu nového PHRSR mestskej časti Bratislava-Staré Mesto boli identifikované predbežné výzvy a problémy ako aj návrhy na riešenie na miestnej úrovni (na úrovni mestskej časti). Prvotným podkladom boli kľúčové výzvy a problémy ako aj kľúčové riešenia pre územie mesta Bratislava boli definované v rámci aktuálnej regionálnej stratégie [1]. Jednotlivé problémy, výzvy ako aj riešenia sú zoskupené podľa súvisiacich priorít na regionálnej (krajskej) úrovni. Tieto boli v rámci prípravných prác pre tvorbu samotného strategického dokumentu (PHRSR) ďalej diskutované a spresňované v rámci tzv. riadiacej skupiny. Predmetné výzvy, problémy ale aj návrhy riešení budú predmetom spresnenia v ďalších etapách práce na tvorbe PHRSR mestskej časti.

Kľúčové výzvy a problémy na miestnej úrovni

V oblasti Doprava a mobilita:

- Nevyhovujúca deľba dopravnej práce – individuálna automobilová doprava : verejná osobná doprava : cyklistická doprava (72:26:2);
- nadmerné zaťaženie ciest smerujúcich do centra Bratislavy, najmä počas dopravnej špičky;
- nevyriešená statická doprava v Bratislave, nízky počet parkovísk P+R/B+R/K+R, absencia záchytných parkovísk na vstupoch do mesta;
- nedostatočne rozvinutá sieť cyklistických trás na území mestskej časti; slabo vyznačené cyklotrasy, cyklodoprava je v gescii magistrátu,
- vysoký počet kolíznych bodov medzi automobilovou dopravou, cyklistami a chodcami;
- málo bezbariérových prístupov (najmä k cyklistom),
- zlý stav chodníkov a niektorých miestnych komunikácií, niektoré komunikácie majú viac ako 30 rokov a neboli opravované, zastaraná passportizácia komunikácií, chýba efektívnejšia evidencia starších opráv (6 a viac rokov),
- nižšia životnosť povrchov komunikácií ako sa predpokladalo,
- pri rekonštrukciách komunikácií je potrebná koordinácia so sieťovými rekonštrukciami, chýba efektívnejšie plánovanie a predvídateľnosť rekonštrukcie miestnych komunikácií,
- chýbajúca preferencia pešej a cyklistickej dopravy s upokojovaním IAD,
- nedostatočná podpora intermobility (nedostatočne naviazané prestupové uzly, nemožnosť kombinovať cyklistickú a verejnú dopravu, či rôzne druhy verejnej dopravy) - Kamenné nám. a nám. SNP;
- nedostatočné využívanie vodnej cesty Dunaj,
- znečistenie ovzdušia z dopravy.

[1] Zdroj: PHRSR BSK na roky 2021-2027 (s výhľadom do roku 2030), 2021, BSK

V oblasti Životné prostredie:

- zastaraný stav kanalizačnej siete a s ňou spojená nutnosť rekonštrukcie spevnených povrchov, prípadne súvisiaceho územia, vyplavovanie kanalizácie v niektorých lokalitách (Hlboká),
- množstvo invazívnych rastlín a potreba presnejšej identifikácie vlastníkov území s invazívnou, neudržiavanou zeleňou,
- problematika revitalizácie vnútroblokov, zelene detských ihrísk,
- negatívne dôsledky klimatickej zmeny najmä v intenzívne zastavaných územiach;
- existencia čiernych skládok ako aj neustále vznikanie,
- vysoká energetická náročnosť budov (najmä vo vlastníctve samosprávy);
- väčšina objektov sa nachádza v pamiatkovej zóne, alebo je NKP, hustá uličná zástavba a s tým súvisiace obmedzené možnosti zásahov, resp. finančne náročné riešenia pri rekonštrukciách a znižovaní energetickej náročnosti,
- vysoké ceny energii a ich očakávaný kontinuálny rast,
- legislatívne podmienky pri rekonštrukciách budov vyžadujúce vysoký štandard energetickej hospodárnosti (energetická triedy),
- problematika zverených objektov z magistrátu na MČ a s tým súvisiace obmedzenia s nakladaním (podmienený je súhlas magistrátu),
- znečistenie ovzdušia z dopravy, hlavne centrum mesta, koncentrácia zásobovania,
- chýba komplexné triedenie odpadu v zariadeniach v správe, resp. v zriaďovateľskej pôsobnosti MČ.

V oblasti Školstvo a šport:

- nedostatočná kapacita škôl (MŠ, ZŠ), každoročný nárast žiakov (o 150 až 180 žiakov) v zariadeniach ZŠ;
- viacero menších školských zariadení (týka sa najmä zariadení MŠ) a problematika efektívnosti ich prevádzky,
- nevyhovujúci stav niektorých objektov školskej infraštruktúry (budovy MŠ a ZŠ);
- nedostatočná výška normatívu na dieťa/žiaka k rastúcim nákladom (v súčasnosti najmä za energie),
- potreba ďalšieho materiálneho a organizačného zabezpečenia spojená so vznikom nových tried v MŠ a ZŠ (napr. vybavenie a kapacita školskej jedálne a kuchyne, nové jazykové a odborné učebne a pod.),
- nízka atraktivita pedagogických povolaní (vysoké životné náklady v Bratislave a nízke mzdy), nedostatok kvalitných pedagogických zamestnancov (najmä odborné predmety),
- nekoncepčný systém odmeňovania pedagogických zamestnancov v školstve,
- problematický prístup k informáciám o reálnej obsadení MŠ a ZŠ deťmi/žiakmi s trvalým pobytom v mestskej časti (verejní vs. neverejní poskytovatelia),
- veľký rozsah a rôznorodosť povinností riadiacich pracovníkov v školstve (riaditelia škôl),
- rôzna úroveň kvality škôl,
- nedostatok a nevyhovujúca úroveň športovísk a zariadení pre voľnočasové aktivity.

V oblasti Kultúra a cestovný ruch:

- Prevaha jednodenného a krátkodobého turizmu;
- modernizačný dlh kultúrnych inštitúcií, nižšia atraktivita ďalších kultúrnych objektov (napr. knižnice);
- zlý stavebno-technický stav viacerých kultúrnych pamiatok, ich nedostatočné využitie pre potreby domácich obyvateľov;
- chýbajúca infraštruktúra pre rozvoj kreatívneho priemyslu;
- vysoký podiel zahraničných turistov (cca 2/3),
- komplikované vysporiadanie vlastníckych vzťahov pri realizácií aj drobných infraštruktúrnych projektov,
- nesystémové parkovanie turistických autobusov v centre mesta,
- nízka informovať o akciách a podujatiach v blízkom prihraničí,
- ubytovanie mimo regulárnych ubytovacích zariadení (Airbnb) (mesto už má nejakú dohodu s Airbnb na zdieľanie informácií),
- zvýšené náklady mestskej časti na čistenie a udržiavanie priestorov najmä počas veľkých podujatí,
- problémy s niektorými skupina turistov (verejný poriadok),
- iba nepriame benefity z turistov (napr. terasy), chýbajúce priame príjmy z cestovného ruchu (napr. za ubytovanie).

V oblasti Sociálne veci a zdravotníctvo:

- Nepriaznivý demografický vývoj – vysoký podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku, rastúci počet ľudí v dôchodkovom veku;
- „bariérovosť" a nutnosť rekonštrukcie zariadení sociálnej starostlivosti, niektoré objekty (najmä budova na Podjavorinskej) nevyhovujú súčasným štandardom (bezbariérovosť, energetická efektívnosť),
- existujúce projekty terénnych služieb (financované z externých zdrojov) na zamerané na zabezpečenie terénnych služieb končia v roku 2023, od roku 2024 treba zabezpečiť financovanie,
- hľadanie nového, efektívnejšieho využitia potenciálne uvoľnených priestorov
- nedostatok cenovo dostupného bývania a nájomných bytov,
- výzvou je riešenie problematiky nájomného bývanie (pre ohrozené skupiny obyvateľstva, prípadne ako benefity pre učiteľov) - byty sú v zlom stave, avšak je problém s rekonštrukciou existujúcich priestorov (vysoké náklady), problémom sú aj zákonné obmedzenia (regulované nájomné),
- je potrebné riešiť problematiku ľudí bez domova a to v spolupráci s mestom, prípadne neziskovým sektorom, na území MČ je veľký počet ľudí bez domova keďže ide o ekonomické centrum SR,
- chýba koncepčný rozvoj digitalizácie služieb v oblasti poskytovania sociálnej starostlivosti, skôr vlastnými silami sa rieši (napr. domáce tiesňové volania),
- poskytovanie zdravotných služieb pre klientov zariadeniach sociálnych služieb (kombinácia zdravotných výkonov a sociálnych služieb) – nie je možné preplácať si ako zdravotné výkony - problém zmluvného stavu s poisťovňami),
- zistenie záujmu a využívanie denných centier (stacionárov) ako aj záujmu o jasle (v súčasnosti 2 triedy),
- nedostatok ľudských zdrojov v zariadeniach sociálnych služieb, problém so získavaním a udržaním zamestnancov;
- vysoký podiel evidovaných cudzincov z tretích krajín,

- klesajúci počet ambulancií lekárov pre deti a dorast/dospelých a vysoký vek všeobecných lekárov a pediatrov; dlhé čakacie lehoty na vyšetrenia v ambulanciách, vyššie zaťaženie zdravotníckej infraštruktúry, a to napr. z dôvodu pokračujúceho demografického starnutia a s rozvojom súvisiacich civilizačných a chronických chorôb,
- obmedzené možnosti a kompetencie samosprávy v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti,
- nedostatočná osveta o zdravom životnom štýle a obezita u detí a mládeže.

V oblasti Inštitucionálno-organizačné kapacity:

- neuspokojivá úroveň digitálnych služieb, resp. absencia digitalizácie niektorých služieb,
- požiadavky na elektronizáciu služieb miestneho úradu vyplynuli aj z požiadaviek klientov,
- veľa úkonov sa viaže na správne konanie, prípadne na prijaté VZN MČ, čo je však vytvára legislatívne prekážky, prípadne navyšuje požiadavky pri digitalizácií, na niektoré služby je potrebný elektronický podpis,
- zapájanie sa do celomestského systému „open data",
- zastarané informačné systémy softvérové riešenia, ktoré sa používajú aktuálne, problematická úprava týchto IS a súvisiacich služieb,
- časté obmedzenia pracovných aktivít v dôsledku horúčav v budove miestneho úradu,
- existujúci Národný program kvality SR (aj s dosahom na verejný sektor),
- nesystémové udržiavanie, aktualizácia informácií v rámci geografických vrstiev.

Návrhy kľúčových riešení na miestnej úrovni

V oblasti Doprava a mobilita:

- Podpora koľajovej dopravy ako nosného dopravného systému (modernizácia ŽST Bratislava hl. st.);
- vytváranie kvalitnej a bezpečnej pešej infraštruktúry (rekonštrukcia chodníkov);
- rozvoj integrovaného dopravného systému (modernizácia prestupových uzlov – Nám. SNP, Kamenné nám.);
- súčinnosť pri realizácií celomestskej parkovacej politiky a súvisiacej infraštruktúry (P+R); ďalšie 4 zóny parkovacie sú vytypované, koordinácia s magistrátom, vypracovanie projektov organizácie dopravy pre ďalšie lokality, ktoré budú predmetom regulovanej celomestskej parkovacej politiky,
- budovanie doplnkových cyklodopravných prepojení v nadväznosti na hlavné dopravné trasy, najmä radiály a okruhy;
- podpora rozvoja cyklistickej dopravy (previazanie cyklistickej dopravy a hromadnej dopravy, možnosť bezpečného parkovania, možnosť hromadnej prepravy bicyklov v rámci verejnej osobnej dopravy a pod.);
- podpora realizácie nízkoemisných dopravných systémov vrátane infraštruktúry zázemia a prestupných bodov;
- vzdelávacie kampane pre udržateľnú mobilitu a dopravná výchova kontinuálne od materských škôl po ukončenie základných škôl, projekt „bezpečne do školy",
- výmena dlažby v historickom centre a na jeho okraji (širšie centrum),
- postupné budovanie nízkoemisných zón,
- spolupráca s mestom pri realizácii rozvojových zámerov cestnej dopravy v zmysle ÚPN hl. m. SR Bratislavy (Severná tangenta,...).

V oblasti Životné prostredie:

- adaptačné a mitigačné opatrenia zamerané na zmenu klímy primárne v sídelnom prostredí (revitalizácia verejných parkov, koncepčná výsadba zelene, vodozádržné opatrenia);
- odstraňovanie invazívnych rastlín a systémová obnova zelene,
- zvyšovanie energetickej efektívnosti verejných budov formou komplexnej obnovy s dôrazom na využitie obnoviteľných zdrojov energie vrátane zelených opatrení;
- vytvoriť územnoplánovacie podmienky pre reguláciu vhodných riešení umožňujúce zavádzanie obnoviteľných energií (napr. pre umiestňovanie solárnych panelov - solárny generel),
- komplexná obnova a spolupráca viacerých objektov pri energetickej náročnosti,
- vyššie využívanie solárnej energie,
- v spolupráci s akademickým sektorom podporovať aktivity energetickej hospodárnosti, využívanie solárnej energie,
- podpora aktivít pre zavádzanie vertikálnej zelene (nielen energetická efektívnosť, ale aj znižovanie dopadov zmeny klímy),
- vypracovať energetické certifikáty na budovy v správe, resp. majetku MČ, podľa výsledkov vypracovanie energetického auditu v nadväznosti na optimálne riešenia fungovania a prevádzky budov,

- využívať fázovanie pri obnovách budov, aby to čo sa urobí v prvom kroku zbytočne nepredražovalo ďalšie etapy rekonštrukcie,
- zavedenie inovatívnych nástrojov pre manažment budov („facility" manažment),
- zvýšenie environmentálneho povedomia obyvateľstva;
- budovanie nízkoemisných zón (historické centrum), minimalizovať vstup áut nad 3,5 t,
- odstraňovanie a prevencie (mestská polícia, odstraňovanie odpadu) skládok čiernych,
- revitalizácia Grasalkovičovej záhrady, Jakubovo námestie, Južné predmestie, zóna Panenská a okolie, Hviezdoslavovo nám., (prípadne Medická záhrada), vrátane vodozádržných opatrení,
- zvýšenie podielu biologicky zhodnoteného odpadu o 10%,
- revitalizácia detských ihrísk v zmysle platných noriem (hracie prvky...),
- zavedenie triedenia odpadu v zariadeniach v zriaďovateľskej kompetencii MČ, koše na triedený odpad,
- regulácia verejných priestorov cez územné plány zóny (Južné predmestie, Brnianska-Patrónka, CMO),
- zníženie prašnosť zelene, čistenie ciest, údržba zelene,
- systematická revitalizácia vnútroblokov (pripravenie plánu ich revitalizácie),
- tvorba koncepčných dokumentov, akčných plánov pre ochranu životného prostredia, prírody, reakcia na zmenu klímy a pod.

V oblasti Školstvo a šport:

- budovanie nových kapacít ZŠ (cieľ je zriadenie minimálne 1 novej ZŠ na území mestskej časti),
- budovanie nových kapacít MŠ,
- komplexná rekonštrukcia školských zariadení (minimálne jednej ZŠ) a modernizácia materiálovo-technologického vybavenia,
- zlepšovanie technických a materiálnych podmienok vyučovacieho procesu (zriaďovanie nových odborných učební),
- dokončenie rekonštrukcie ZŠ na Grösslingovej ulici,
- vytvorenie motivačných nástrojov pre pedagogických a nepedagogických zamestnancov školských zariadení (rozvoj mäkkých zručností, zvyšovanie kvalifikácie, budovanie kapacít, systém ohodnocovania a odmeňovania zamestnancov, vytvorenie ponuky nájomného bývania pre učiteľov),
- podpora inkluzívneho vzdelávania na všetkých úrovniach vzdelávacieho systému, budovanie oddychových zón na školách, vytvorenie podpory pre inkluzívne tímy. (asistenti a špeciálny pedagógovia a školský psychológovia MŠ a asistentov v školskom klube ZŠ),
- transformácia fungovania MŠ na území mestskej časti s cieľom ich efektívnejšieho a prehľadnejšieho fungovania,
- nastavenie lepšej koordinácie v oblasti MŠ a ZŠ medzi jednotlivými mestskými časťami na území mesta a magistrátom s cieľom efektívnejšieho využívania objektov a vyrovnávania rozdielov v kvalite vzdelávacieho procesu medzi školami,
- budovanie a modernizácia športovísk a priestorov pre voľnočasové aktivity (vrátane detských ihrísk).

V oblasti Kultúra a cestovný ruch:

- Pokračovanie v obnove kultúrnych pamiatok a ďalších objektov pre realizáciu kultúrnych aktivít vrátane ich zatraktívnenia a komplexného využitia pre rôzne cieľové skupiny (najmä Zichyho palác, Pistoriho palác a Staromestská knižnica),
- zriadenie integrovaného komunitného centra (spojenie kultúrneho centra s knižnicou, prípadne ďalšími službami ako vzdelávanie),
- vytvorenie adekvátnej ponuky priestorov a vybavenia pre podporu komunít a komunitného života a zlepšovanie podmienok pre rozvoj kultúrneho a kreatívneho priemyslu,
- spolupráca s mestom a BTB pri usporadovaní podujatí (pravidelné stretnutia), pripravenie itineráru podujatí na nejaký čas dopredu (1 rok) a koordinácia BTB-magistrát-Staré Mesto,
- vzájomná koordinácia propagácie destinácie Bratislava-Staré Mesto s BTB (spoločné definovanie cieľových skupín turistov),
- spoločná prezentácie akcií, ktoré organizuje BA-SM, spoločná propagácia aj historických budov v majetku, správe BA-SM, ktoré by mohli generovať príjmy zo vstupného,
- spoločná distribúcia propagačných materiálov, využitie priestorov BA-SM na propagáciu (Pistoriho, Zichyho palác), propagácia výstava aj v priestoroch BA-SM,
- vybudovanie cezhraničného kultúrneho centra, letné školy pre deti z cezhraničných regiónov,
- inovácia informačných a navigačných systémov pre návštevníkov,
- realizácia drobných infraštruktúrnych projektov doplnkovej infraštruktúry pre rozvoj turizmu,
- spolupráca s BTB ohľadom realizácie tzv. „meetpointov" (pomoc pri vysporiadaní povolení, vlastníckych práv),
- odstránenie betónových povrchov v centre mesta + doplnenie informácie pre turistov priamo do dlažby (pre domácich aj zahraničných turistov),
- nastavenie systému prerozdelenie príjmov z turizmu medzi mestom a MČ BA-SM,
- nastavenie pravidiel pre turistické autobusy a vyznačenie miest pre nástup, výstup a ich parkovanie.

V oblasti Sociálne veci a zdravotníctvo:

- vybudovanie nového zariadenia pre seniorov (max do 30/40 ľudí),
- debarierizácia a rekonštrukcia zariadení sociálnej starostlivosti (bezbariérovosť, energetická efektívnosť),
- vybudovanie a modernizácia nájomných bytov,
- vytvorenie vhodného organizačného spôsobu pre zabezpečenie aj následné udržiavanie a obnovu priestorov pre nájomné bývanie,
- podporovať dostupnosť už existujúcich zariadení starostlivosti o deti do troch rokov;
- podporovať rozvoj existujúcej terénnej sociálnej služby opatrovateľskej služby a udržanie terénnych služieb (opatrovanie),
- vznik nejakého medzigeneračného centra (denný stacionár) - stačí s menšou kapacitou,
- rozšírením ponuky sociálnej výdajne,
- zvyšovanie atraktivity zamestnania v oblasti sociálnych služieb (tvorba benefitov pre zamestnancov zariadení sociálnych služieb [ubytovanie, vyššie odmeňovanie, celoživotné vzdelávanie]);
- zvyšovanie informovanosti obyvateľov o ponukách a službách v oblasti sociálnej starostlivosti,

- využívanie IKT technológií a zavádzanie „smart" riešení pri poskytovaní služieb sociálnej starostlivosti, koncepčný rozvoj digitalizácie služieb v oblasti poskytovania sociálnej starostlivosti,
- vytvorenie územnotechnických podmienok pre zdravotných stredísk a ambulancií,
- preventívne a osvetové programy zamerané na zdravie.

V oblasti Inštitucionálno-organizačné kapacity:

- identifikovať služby, procesy, ktoré je možné elektronizovať a za akých okolností vrátane súvisiacich technických riešení (v 1. kroku tam kde nie je potrebné zaviesť elektronickú schránku (zaručený podpis) a nevyžaduje sa správne konanie, napr. v oblasti dopravy, životného prostredia a pod.),
- elektronizovať služby úradu,
- zaviesť elektronické spisy,
- zmena kľúčového informačného systému, rozvoj informačných systémov a zabezpečenie finančných zdrojov pre ne,
- zverejňovanie údajov a dát, ktoré MČ zhromažďuje a sú vhodné na publikovanie širokej verejnosti,
- rozvoj, zefektívnenie aj udržiavanie GIS MČ (nové mapové vrstvy), tvorba nových online aplikácií,
- previazanie údajov v rozhodnutí na publikovanie v GIS, zaviesť systematickú prácu s mapovými vrstvami v rámci činností miestneho úradu,
- podpora pre využívanie inovatívnych technológií pre správu veci verejných,
- pokračovať v rozvoji hodnotenie kvality zamestnancov a požiadavky klientov (CAF), pokračovať v realizácií samohodnotenia (kontinuálne),
- zaviesť moderné prvky riadenia samosprávy - participatívna podpora pri rozhodovaní,
- vytváranie vhodných pracovné podmienky pre zamestnancov úradu.

2.2 Predpokladaný obsah strategického dokumentu

Predpokladaný obsah dokumentu bol zostavený berúc do úvahy Metodiku tvorby PHRSR 2020, verzia: 1.0.3, január 2020 (MIRRI SR). Štruktúra obsahu zároveň zohľadnila aj okruhy tém analyzované v rámci regionálnej stratégie Bratislavského samosprávneho kraja, ktorá bola schválená v polovici tohto roku.

Tabuľka 3 Predpokladaný obsah PHRSR mestskej časti Bratislava-Staré Mesto

1. ÚVOD – Základné východiská procesu tvorby a obsahu
1.1. Inštitucionálne východiská
1.1.1. Legislatíva upravujúca tvorbu a implementáciu PHRSR
1.1.2. Partneri a inštitucionalizované partnerstvá pre tvorbu a implementáciu PHRSR
1.2. Obsahové východiská
1.2.1. Zdôvodnenie potreby spracovania PHRSR
1.2.2. Definícia územia pre spracovanie PHRSR a územnej štrukturácie stratégie PHRSR
1.2.3. Relevantné vstupy z nadradených programových a strategických dokumentov
1.2.4. Zhodnotenie implementácie doterajších stratégií
1.2.5. Územné plánovanie
1.2.6. Informácia o procese participatívnej tvorby PHRSR
2. ANALYTICKÉ VÝCHODISKÁ
2.1. Analýza východiskovej situácie
2.1.1 Identifikácia územia
2.1.2 Sociálno-ekonomická analýza
2.1.2.1 Analýza ľudských zdrojov a demografická analýza
2.1.2.2 Sociálna starostlivosť a sociálna inklúzia
2.1.2.3 Ekonomika a hospodárstvo
2.1.2.4 Výskum a vývoj
2.1.2.5 Turizmus
2.1.2.6 Kultúra
2.1.2.7 Občianska vybavenosť
2.1.2.8 Digitalizácia a informatizácia
2.1.2.9 Analýza financovania samosprávy
2.1.3 Územno-technická analýza
2.1.3.1 Dopravná infraštruktúra
2.1.3.2 Technická infraštruktúra
2.1.3.3 Bezpečnosť
2.1.4 Prírodno-environmentálna analýza
2.1.4.1 Odpadové hospodárstvo
2.1.4.2 Environmentálne limity
2.1.4.3 Environmentálne záťaže
2.1.4.4 Ovzdušie, voda a pôda
2.1.4.5 Klimatické podmienky a dopady zmeny klímy
2.1.5 Inštitucionálno-organizačná analýza

2.2. Kľúčové trendy vývoja
2.3. Identifikácia vnútorných potenciálov, výziev, limitov a problémov
2.4. Identifikácia výziev, limitov a problémov z vonkajšieho prostredia
2.5. Výstupy SWOT analýzy
2.6. Výstup benchmarkingu v kontexte širšieho územia
2.7. Strom výziev a problémov
3. ROZVOJOVÁ STRATÉGIA
3.1 Vízia
3.2 Ciele rozvoja
3.3 Priority rozvoja mestskej časti
3.4 Stratégia pre špecifické územia (ak relevantné)
4. REALIZAČNO-FINANČNÁ ČASŤ
4.1 Inštitucionálne zabezpečenie implementácie
4.2 Monitorovanie a hodnotenie
4.3 Finančná špecifikácia intervencií
4.4 Akčný plán
5. ZÁVER
6. BIBLIOGRAFIA
7. PRÍLOHY
7.1 Vstupná správa
7.2 Akčný plán (zásobník projektov)
...ďalšie podľa potreby

2.3 Uvažované/požadované variantné riešenia a geografický rozmer PHRSR

V rámci PHRSR sa neuvažuje s variantným návrhom stratégie. Rozvojová stratégia je spracovaná ako invariantná. Strategický dokument, v zmysle metodických pokynov, pokrýva celé územie mestskej časti.

Územie mestskej časti Bratislava-Staré Mesto predstavuje jednu zo 17 mestských častí hl. m. SR Bratislavy. Z hľadiska štatistického vykazovania tvorí územie mestskej časti Bratislava-Staré Mesto aj samostatný okres a to konkrétne Okres Bratislava I. Administratívne patrí územie mestskej časti/mesta pod územie Bratislavského kraja. Navrhované riešenie bude spracované v súlade s rozvojovými prioritami a očakávanými výsledkami definovanými v regionálnej stratégií a s ohľadom na aktuálne výstupy celomestskej stratégie.

Obrázok 2 Identifikácia územia mestskej časti Bratislava-Staré Mesto

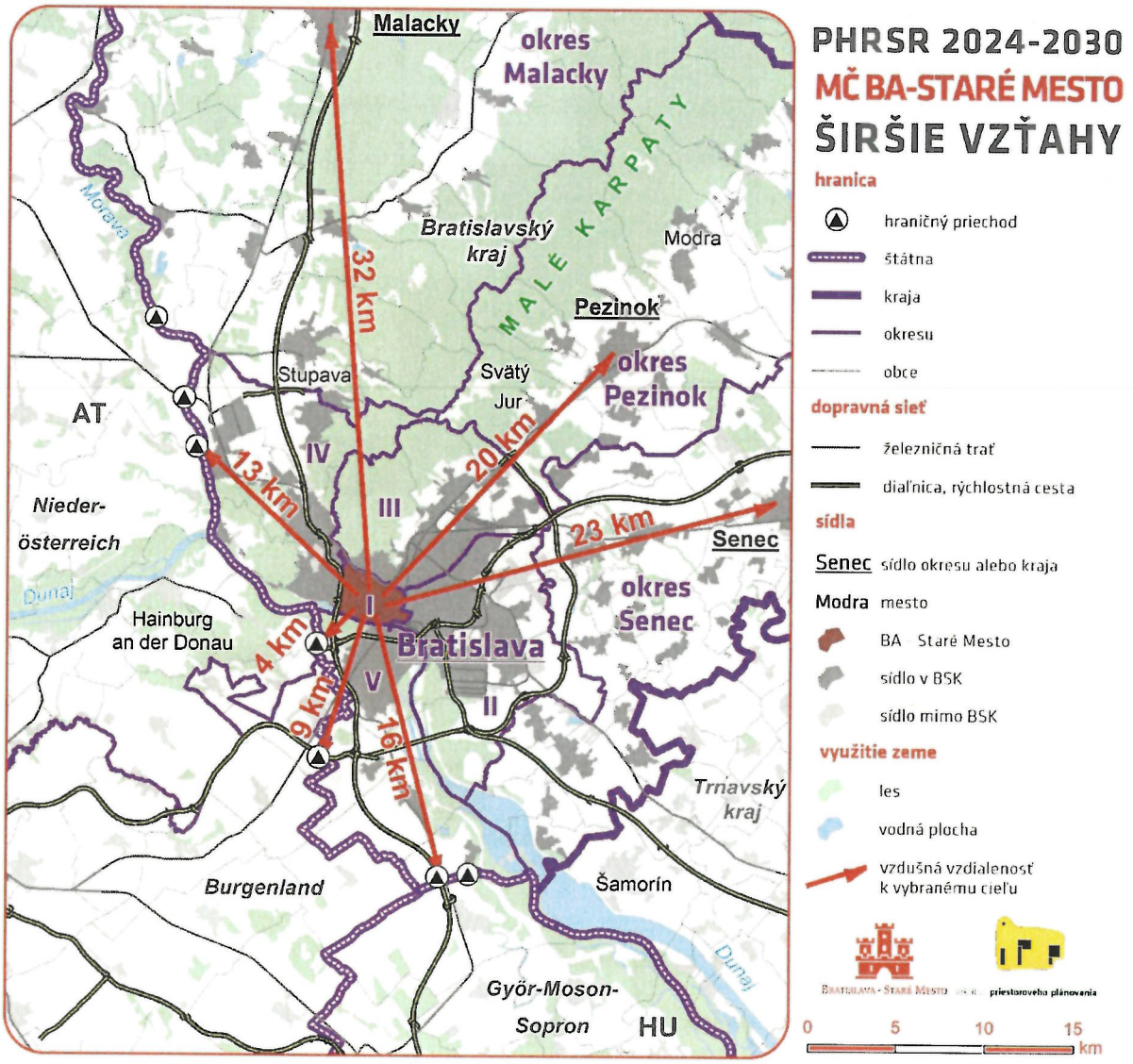

Zdroj: „Inštitút priestorového plánovania“, 2021

2.4 Vecný a časový harmonogram prípravy PHRSR a zodpovednosti za jednotlivé kroky

Vecný a časový harmonogram realizácie tvorby strategického dokumentu bol zostavený tak, aby zastrešoval všetky fázy a aktivity tvorby strategického dokumentu. Indikatívny harmonogram zároveň zahŕňa aj aktivity spojené s procesom posudzovania vplyvov na životné prostredie a zdravie.

Tabuľka 4 Vecný a časový harmonogram realizácie tvorby strategického dokumentu

	Rok 2022							
AKTIVITA	**Febru-ár**	**Marec**	**Apríl**	**Máj**	**Jún**	**Júl**	**August**	**Septem-ber**
1. Prípravné práce								
1.1 Harmonogram prác								
1.2 Identifikácia partnerov a informovanie verejnosti								
1.3 Vstupná správa								
2. Tvorba analytickej časti								
2.1 Návrh analytickej časti								
2.2 Prerokovanie návrhu analytickej časti aj za účasti verejnosti								
2.3 Finalizácia analytickej časti								
3. Tvorba návrhovej časti								
3.1 Návrh stratégie vrátane akčného plánu								
3.2 Prerokovanie stratégie aj za účasti verejnosti								
3.3 Finalizácia stratégie								
4. Schvaľovanie								
5. Proces SEA								

Vysvetlivky: farebné označenie predstavuje obdobie realizácie

Zodpovednosti za jednotlivé kroky pri tvorbe dokumentu

Zodpovedný zo strany obstarávateľa (mestská časť Bratislava-Staré Mesto): Ing. Lucia Lanáková, vedúca oddelenia stratégie a projektového riadenia;

Zodpovedný zo strany spracovateľa (Inštitút priestorového plánovania): Ing. Ľubomír Macák.

2.5 Vzťah PHRSR k iným strategických dokumentom

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené kľúčové strategické, resp. plánovacie dokumenty, ktoré budú východiskom pre tvorbu PHRSR mestskej časti. Spravidla sa jedná o dokumenty s časovým rámcom spadajúcim do programového obdobia PHRSR mestskej časti (teda pre roky 2022 – 2030).

Tabuľka 5 Prehľad kľúčových strategických dokumentov

Názov dokumentu	Subjekt, ktorý dokument obstaral/schvaľoval	Časové zameranie	Relevantnosť k spracovávanému PHRSR
PHRSR BSK 2021-2027 (s výhľadom do roku 2030)	Bratislavský samosprávny kraj	Strednodobé (do roku 2030)	Vysoká miera relevantnosti- nadradený strategický dokument v oblasti regionálneho rozvoja
Program odpadového hospodárstva Bratislavského kraja na roky 2016-2020	Okresný úrad Bratislava	Strednodobé (do roku 2020)	Podkladové sektorové dokumenty
PHRSR mesta (Bratislava 2030) (v príprave)	Hl. m. SR Bratislava	Strednodobé (do roku 2030)	Vysoká miera relevantnosti- nadradený strategický dokument v oblasti regionálneho rozvoja (v prípade dostupnosti výstupov)
Územný plán mesta	Hl. m. SR Bratislava	Dlhodobé (približne do roku 2030/2050)	Vysoká miera relevantnosti-základný plánovací dokument mesta
Rôzne strategické dokumenty na úrovni mesta (napr. Komunitný plán sociálnych služieb 2020-2021, Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja hlavného mesta SR Bratislavy na roky 2010 - 2020)	Hl. m. SR Bratislava	Krátkodobé a strednodobé (väčšinou do roku 2020/2021)	Nízka miera relevantnosti
Koncepcia rozvoja MHD pre roky 2013 -2025	Hl. m. SR Bratislava	Strednodobé (do roku 2025)	Podkladové sektorové dokumenty
Koncepcia rozvoja mesta v oblasti tepelnej energetiky (aktualizácia 2019)	Hl. m. SR Bratislava	Strednodobé (do roku 2040)	Podkladové sektorové dokumenty
Koncepcia pomoci ľuďom bez domova na roky 2018-2023	Hl. m. SR Bratislava	Dlhodobé (do roku 2023)	Podkladové sektorové dokumenty
Štúdia demografického potenciálu (do roku 2050)	Hl. m. SR Bratislava	Strednodobé (do roku 2050)	Podkladové sektorové dokumenty
Stratégia adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy na území hl. m. SR Bratislavy	Hl. m. SR Bratislava	Strednodobé (do roku 2030)	Podkladové sektorové dokumenty
Územné plány zón (viaceré)	Mestská časť Bratislava-Staré Mesto	Dlhodobé (približne do roku 2030/2050)	Vysoká miera relevantnosti-základný plánovací dokument mestskej časti
Programový rozpočet mestskej časti Bratislava-Staré Mesto na rok 2022 s výhľadom na roky 2023 a 2024	Mestská časť Bratislava-Staré Mesto	Krátkodobé (do roku 2024)	Projektové zámery, investičné aktivity
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava – Staré Mesto pre obdobie rokov 2017 – 2023 s výhľadom do roku 2040	Mestská časť Bratislava-Staré Mesto	Strednodobé (do roku 2023)	Stredná miera
Komunitný plán sociálnych služieb mestskej časti Bratislava-Staré Mesto 2017-2021	Mestská časť Bratislava-Staré Mesto	Krátkodobé (do roku 2023)	Stredná miera

Rôzne strategické dokumenty na úrovni mestskej časti (napr. Samohodnotiaca správa podľa modelu CAF 2019, Koncepcia kultúrnej politiky MČ Bratislava–Staré Mesto 2016-2020 (jún 2016))	Mestská časť Bratislava-Staré Mesto	Krátkodobé (rôzne, do roku 2020)	Stredná miera

2.6 Orgán kompetentný na prijatie PHRSR

V zmysle zákona o obecnom zradení (zákon 369/1990 Zb. v znení neskorších predpisov) sa mestská časť chápe ako samostatná samosprávna jednotka, teda obec. V prípade mesta Bratislava sú kompetencie mesta a jeho mestských časti upravené štatútom hl. m. SR Bratislavy.

V zmysle § 8 zákona 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov dokument „program rozvoja obce" (resp. program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce) schvaľuje obecné zastupiteľstvo.

V zmysle Čl. 18, ods. 4, písmeno n) Štatútu hlavného mesta Slovenskej republiky v znení dodatkov č. 1 až 20 je miestnemu zastupiteľstvu vyhradené schvaľovať plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti, koncepcií a rozvojových programov.

V tomto prípade teda orgánom kompetentným na prijatie (resp. schválenie) Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Staré Mesto je **zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava-Staré Mesto**.

3 Základné údaje o predpokladaných vplyvoch implementácie PHRSR

3.1 Predpokladané požiadavky na vstupy/zdroje

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené indikatívne (predbežné) informácie o finančných prostriedkov na realizáciu PHRSR mestskej časti (teda na realizáciu plánovaných investičných aj neinvestičných projektov) a o ľudských a materiálnych zdrojoch potrebných na prípravu a následnú realizáciu PHRSR mestskej časti.

Finančné zdroje	Spolu: mestská časť Bratislava-Staré Mesto: **45,7 mil. EUR** Pozn.: Kalkulácia očakávaných finančných zdrojov bola zostavená na základe aktuálneho prehľadu projektových zámerov na území mestskej časti zisteného v rámci prípravných prác. Uvedené finančné zdroje zahŕňajú vlastné zdroje mestskej časti ako aj cudzie zdroje (napr. EŠIF, EIB).
Ľudské zdroje	Koordinátorom implementácie PHRSR bude starostka mestskej časti. Tvorbou samotného strategického dokumentu je poverené Oddelenia stratégie a projektového riadenia, ktoré bude, v rámci implementácie PHRSR, poverené aj prípravou jednotlivých projektov.
Materiálne zdroje	Realizácia aktivít súvisiacich s implementáciou PHRSR sa bude realizovať s využitím existujúcich materiálno-technologických kapacít miestneho úradu.

3.2 Údaje o predpokladaných výstupoch/efektoch

Stratégia rozvoja mestskej časti bude pripravená v súlade so smerovaním a prioritami rozvoja definovanými v rámci nadradeného strategického dokumentu-Programu hospodárskeho rozvoja asociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2021-2027 (s výhľadom do roku 2030) a Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Bratislava-Bratislava2030 (t. č. v príprave). Aktuálne je vypracovaná a schválená iba stratégia na regionálnej úrovni, tak sa v ďalšom texte budeme venovať príspevku rozvoja mestskej časti práve k stratégií na regionálnej úrovni.

Zástupcovia mestskej časti sa aktívne podieľali na príprave regionálnej stratégie a celomestskej stratégie a to najmä prostredníctvom formulovania kľúčových výziev a problémov ako aj projektov na úrovni mestskej časti. Tieto projektové zámery predstavujú základ aj pre tvorbu aktuálnej stratégie rozvoja mestskej časti.

Predpokladaným výstupom stratégie bude súbor opatrení a aktivít, ktoré budú logicky zoskupené tak, aby spoločne plnili definované ciele a očakávané výsledky.

Tabuľka 6 Prehľad cieľov a kľúčových očakávaných výsledkov regionálnej stratégie

Priorita 1 Udržateľná mobilita
Strategický cieľ 1: Posilniť udržateľnosť mobility a odolnosť dopravného systému
Kľúčový výkonnostný ukazovateľ: **nárast počtu cestujúcich vo verejnej osobnej doprave (VOD)**
Priorita 2 Kvalitné a udržateľné životné prostredie
Strategický cieľ 2: Zabezpečiť udržateľnosť využívania a efektívnu ochranu prírodných zdrojov a zmierniť negatívne dôsledky zmeny klímy
Kľúčový výkonnostný ukazovateľ: **nižšie emisie znečisťujúcich látok**
Priorita 3 Moderné školstvo, vzdelávanie a šport a kvalitná veda, výskum a inovácie
Strategický cieľ 3: Zmodernizovať a zvýšiť dostupnosť vzdelávacieho systému, podporiť výskumno-inovačné aktivity reagujúce na potreby spoločnosti, regiónu a Priemyslu 4.0 a zefektívniť podporu športových a voľnočasových aktivít a práce s mládežou
Kľúčový výkonnostný ukazovateľ: **zvýšenie inovačnej výkonnosti kraja**
Priorita 4 Udržateľný turizmus a rozmanitá kultúra
Strategický cieľ 4: Zvýšiť rozmanitosť a kvalitu kultúry a podporiť udržateľnosť turizmu
Kľúčový výkonnostný ukazovateľ: **zvýšenie počtu návštevníkov a prenocovaní v kultúrnych a turistických zariadeniach**
Priorita 5 Kvalitná a dostupná zdravotná starostlivosť
Strategický cieľ 5: Zvýšiť kvalitu zdravia obyvateľov
Kľúčový výkonnostný ukazovateľ: **predĺženie dĺžky dožitia / väčší počet rokov v zdraví**
Priorita 6 Podpora sociálnej inklúzie a dostupná sociálna starostlivosť
Strategický cieľ 6: Vytvoriť kvalitnejšiu a dostupnejšiu sieť sociálnej starostlivosti a bývania
Kľúčový výkonnostný ukazovateľ: **zníženie podielu populácie ohrozenej chudobou a sociálnym vylúčením**
Priorita 7 Moderná technická infraštruktúra a účinná bezpečnosť obyvateľov
Strategický cieľ 7: Zmodernizovať technickú vybavenosť územia využívajúc SMART riešenia
Kľúčový výkonnostný ukazovateľ: **zníženie počtu trestných činov**
Priorita 8 Efektívne financovanie a komplexný rozvoj regiónu
Strategický cieľ 8: Na princípe partnerstva a dátach zefektívniť riadenie verejnej správy
Kľúčový výkonnostný ukazovateľ: **zvýšenie objemu financií smerujúcich do územia kraja**

Zdroj: PHRSR BSK 2021 – 2027 (s výhľadom do roku 2030), BSK, 2021

Príspevok k plneniu očakávaných výsledkov zo strany mestskej časti (projektov realizovaných na území mestskej časti)

V rámci priority Udržateľná mobilita sa očakáva príspevok k rozvoju nemotorovej dopravy (cyklodoprava a pešia doprava). Udržateľnosť dopravy bude podporená aj zavedením parkovacej politiky a upokojením dopravy v niektorých lokalitách (rekonštrukcia miestnych komunikácií).

V rámci priority Kvalitné a udržateľné životné prostredie sa očakáva príspevok zo strany mestskej časti prostredníctvom realizácie adaptačných a mitigačných opatrení. Medzi navrhované riešenia patria aj zvyšovanie energetickej efektívnosti budov a taktiež aj podporou obehového hospodárstva a odstraňovaním čiernych skládok.

V rámci priority Moderné školstvo, vzdelávanie a šport a kvalitná veda, výskum a inovácie sa bude mestská časť zameriavať na doplnenie systému (kvalitatívne aj kapacitne) vzdelávacej infraštruktúry (najmä MŠ a ZŠ) s ohľadom na aktuálne a očakávané potreby obyvateľov.

V rámci priority Udržateľný turizmus a rozmanitá kultúra sa revitalizujú viaceré priestory a objekty pre rozvoj turizmu a zároveň sa vytvorí aj nový priestor pre realizáciu kultúrnych, umeleckých a kreatívnych aktivít na území mestskej časti.

V rámci priority Kvalitná a dostupná zdravotná starostlivosť sa bude mestská časť zameriavať na zabezpečenie podpory (vytváranie územno-technických podmienok) fungovania zdravotníckych zariadení na území mestskej časti a na jeho ďalší rozvoj za účelom zachovania kvality a dostupnosti zdravotnej starostlivosti.

V rámci priority Podpora sociálnej inklúzie a dostupná sociálna starostlivosť sa dobuduje sieť zariadení poskytujúcich sociálnu starostlivosť. Zároveň sa vytvoria nové možnosti a priestory pre nájomné bývanie pre ohrozené skupiny obyvateľstva.

V rámci priority Moderná technická infraštruktúra a účinná bezpečnosť obyvateľov sa podporí zavedenie inteligentných riešení pre samosprávu a vytvoria sa podmienky pre zavádzanie inovatívnych technológií na území mestskej časti.

V rámci priority Efektívne financovanie a komplexný rozvoj regiónu dôjde k zvýšeniu zapojenia verejnosti do správy vecí verejných a prostredníctvom zdieľania viacerých špecializovaných dát sa zabezpečí aj lepšia informovanosť verejnosti o aktivitách realizovaných zo strany mestskej časti. Prostredníctvom digitalizácie sa skvalitnia služby pre občanov. Jasné pravidlá rozvoja budú premietnuté aj do príslušných územnoplánovacích dokumentácií.

3.3 Možné riziká súvisiace s tvorbou a implementáciou PHRSR

Predmetná kapitola uvádza a popisuje očakávané riziká súvisiace s tvorbou a implementáciu PHRSR. K jednotlivým rizikám je priradená ich významnosť a sú popísané opatrenia na ich zníženie.

Metodické a legislatívne riziko	
Popis identifikovaného rizika:	zabezpečenie adekvátneho procesu tvorby PHRSR
Významnosť rizika:	stredná
Opatrenie na zníženie rizika:	Mestská časť pri tvorbe dokumentu spolupracuje s externým expertmi. Pri procese tvorby sa postupuje v súlade s aktuálne platnou legislatívou a podľa aktuálnych metodických pokynov pre tvorbu PHRSR a využívajú sa aktuálne podklady a materiály v oblasti regionálnej politiky (napr. PHRSR BSK 2021-2027, pracovné materiály pre plán Bratislava2030).

Finančné riziko	
Popis identifikovaného rizika:	zabezpečenie finančných zdrojov na implementáciu PHRSR
Významnosť rizika:	vysoká
Opatrenie na zníženie rizika:	Mestská časť disponuje dostatočnou úverovou kapacitou (približne 12-14 mil. EUR) na spolufinancovanie projektov. Mestská časť sa bude uchádzať o externé zdroje prostredníctvom finančných nástrojov EÚ (najmä EŠIF) a iných (napr. granty EHP a Nórska). Pri príprave projektov a projektových žiadostí budú využité skúsenosti s obdobnými projektmi z predchádzajúceho obdobia. Mestská časť je dlhodobo v aktívnej komunikácií s gestorom regionálnej stratégie a gestorom tvorby Integrovanej územnej stratégie pre územie Bratislavského kraja (BSK).

Riziko spojené s participatívnym procesom tvorby dokumentu	
Popis identifikovaného rizika:	zabezpečenie adekvátneho participatívneho procesu tvorby PHRSR
Významnosť rizika:	stredná
Opatrenie na zníženie rizika:	V rámci prípravných prác boli identifikované kľúčové subjekty, resp. kľúčoví partneri pre rozvoj mestskej časti. Pre proces tvorby dokumentu bol zostavený pracovný tím pozostávajúci z gestor a koordinátora tvorby stratégie. Definovaní boli aj členovia riadiaceho výboru a tím pre koordináciu tvorby a implementácie. Zároveň boli zostavené pracovné skupiny pre jednotlivé tematické oblasti. Počíta sa aj so zapojením verejnosti.

Riziko spojené s časovým harmonogramom	
Popis identifikovaného rizika:	dostatočný časový priestor pre tvorbu a implementáciu PHRSR
Významnosť rizika:	stredná
Opatrenie na zníženie rizika:	Pre proces tvorby bol vyčlenení dostatočný časový priestor (približne 7 mesiacov). Na začiatku procesu bol zostavený časový harmonogramom obsahujúci základné míľniky tvorby v členení

	po jednotlivých aktivitách. Uvedený časový harmonogram bol zostavený tak, aby počítal už s dostatočnou časovou rezervou. Strategický dokument bude zostavený tak, aby pokrýval programové obdobie do roku 2030 čo vytvára adekvátnu časovú rezervu na implementáciu kľúčových projektov a dosiahnutie očakávaných výsledkov.

Riziko spojené s vecným plnením	
Popis identifikovaného rizika:	vecné plnenie PHRSR a dosahovanie očakávaných výsledkov
Významnosť rizika:	stredná
Opatrenie na zníženie rizika:	Očakávané výsledky budú nastavené tak, aby zohľadňovali očakávané výsledky definované v rámci regionálnej stratégie. Zároveň bude nastavený systém monitorovania a hodnotenia prostredníctvom sústavy ukazovateľov a s priradením konkrétnych zodpovedností v procese implementácie PHRSR mestskej časti.

4 Dotknuté subjekty

4.1 Vymedzenie kľúčových partnerov

V tabuľke nižšie sú uvedení hlavní aktéri rozvoja mestskej časti, vymedzenie verejnosti, ktorá môže byť dotknutá procesom spracovania a implementácie PHRSR a osobitne sociálno-ekonomickí partneri vrátane ich motivácie pre spoluprácu. Zároveň je popísaný návrh koordinačnej štruktúry procesu spracovania PHRSR a zostavenie tematických pracovných tímov.

Tabuľka 7 Vymedzenie kľúčových partnerov rozvoja mestskej časti

1. Definovanie hlavných aktérov rozvoja mestskej časti

- Mestská časť Bratislava-Staré Mesto (Miestny úrad Bratislava - Staré Mesto);
- Právnické osoby založené mestskou časťou: Seniorcentrum Staré Mesto (zabezpečuje prevádzku domova dôchodcov (zariadenia pre seniorov), zariadení opatrovateľskej služby (ďalej len ZOS), denného stacionára, terénnu opatrovateľskú službu), Staromestská knižnica (je verejnou mestskou knižnicou, rozpočtovou organizáciou mestskej časti Bratislava-Staré Mesto) a Technické služby Starého Mesta, a.s.
- Základné a materské školy s právnou subjektivitou: ZŠ s MŠ, Dubová 1, Bratislava, ZŠ s MŠ M. R. Štefánika, Grösslingová 48, Bratislava, ZŠ, Hlboká cesta 4, Bratislava, ZŠ Dr. Ivana Dérera, Jelenia 16, Bratislava, ZŠ, Mudroňova 83, Bratislava, ZŠ s MŠ Milana Hodžu, Škarniclova 1, Bratislava, ZŠ, Vazovova 4, Bratislava, MŠ, Šulekova 35, Bratislava a MŠ, Timravina 8, Bratislava.
- Právnické osoby s majetkovou účasťou mestskej časti: TV Centrum, s. r. o. (20%) www.televiziacentrum.sk/, Bratislavský Náš markt (20%), Mesfend, s. r. o. (50%) a Revital, s. r. o. (12,5%).

2. Definovanie dotknutej verejnosti

Návrhy kľúčových riešení pre územie mestskej časti Bratislava-Staré Mesto sú určené pre široké spektrum cieľových skupín a beneficientov. Môžeme teda konštatovať, že procesom implementácie PHRSR bude dotknutá aj široká verejnosť.

Verejnosť bude informovaná o zahájení procesu tvorby PHRSR ako aj o priebežných výstupoch procesu tvorby PHRSR. Zároveň bude zo strany mestskej časti k dispozícií kontaktná osoba pre proces prípravy PHRSR.

Zároveň bude umožnené relevantným zástupcom občianskych iniciatív zúčastniť sa procesu tvorby PHRSR prostredníctvom ich účasti na stretnutiach pracovných skupín.

Dodatočne bude môcť verejnosť participovať aj v priebehu procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie (tzv. proces SEA).

3. Definovanie partnerov verejného sektora – sociálno-ekonomických partnerov

Identifikácia partnera	Hlavná motivácia partnera pre spoluprácu	Kapacita pre zapojenie do tvorby PHRSR	Návrh inštitucionalizácie partnerstva resp. využitia existujúcej	Návrh kľúčových fáz zapojenia partnera
Hl. m. SR Bratislava	Realizácia projektov na území mestskej časti, gestor celomestskej stratégie	MIB	Asociovaný člen v rámci pracovnej skupiny.	Vstupná správa, Analytická časť, Návrhová časť vrátane akčného plánu.
Bratislavský samosprávny kraj	Realizácia projektov na území mestskej časti, gestor regionálnej stratégie	Inštitút regionálnej politiky Bratislavského kraja	Asociovaný člen v rámci pracovnej skupiny.	Vstupná správa, Analytická časť, Návrhová časť vrátane akčného plánu.
Bratislava Tourist Board (BTB)	Realizácia projektov na území mestskej časti, propagácia destinácie mesta Bratislavy		Asociovaný člen v rámci pracovnej skupiny.	Vstupná správa, Analytická časť, Návrhová časť vrátane akčného plánu.
Moderné školstvo	Iniciatíva v oblasti vzdelávania		Asociovaný člen v rámci pracovnej skupiny.	Vstupná správa, Analytická časť,

				Návrhová časť vrátane akčného plánu.
BVS a.s.	Realizácia projektov na území mestskej časti		Asociovaný člen v rámci pracovnej skupiny.	Analytická časť, Návrhová časť vrátane akčného plánu.
OLO a.s.	Realizácia projektov na území mestskej časti		Asociovaný člen v rámci pracovnej skupiny.	Analytická časť, Návrhová časť vrátane akčného plánu.
Mestské lesy	Realizácia projektov na území mestskej časti		Asociovaný člen v rámci pracovnej skupiny.	Analytická časť, Návrhová časť vrátane akčného plánu.

4. Návrh koordinačnej štruktúry procesu spracovania PHRSR	
Gestor tvorby stratégie	Ing. arch. Zuzana Aufrichtová, starostka
Koordinátor prípravných prác / koordinátor tvorby stratégie	Ing. Lucia Lanáková, vedúca oddelenia stratégie a projektového riadenia
Členovia riadiaceho výboru	Samospráva: starostka, prednosta miestneho úradu, vedúci odborov MsÚ
Tím pre koordináciu tvorby a implementácie	A. Pracovné skupiny: 1. Sociálne veci a zdravotníctvo; 2. Školstvo a šport; 3. Kultúra a cestovný ruch; 4. Doprava a mobilita; 5. Životné prostredie a 6. Inštitucionálno-organizačné kapacity. B. Externí experti „Inštitút priestorového plánovania“

4.2 Zoznam dotknutých subjektov podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a doplnení niektorých zákonov

Tabuľka 8 Prehľad dotknutých subjektov

Dotknuté obce	
1.	Hlavné mesto SR Bratislava, Primaciálne námestie č. 1, 814 99 Bratislava
2.	MČ Bratislava-Nové Mesto, Junácka 1, 832 91, Bratislava
3.	MČ Bratislava-Karlova Ves, Námestie sv. Františka 8, 842 62 Bratislava
4.	MČ Bratislava–Ružinov, Mierová 21, 827 05 Bratislava
5.	MČ Bratislava–Petržalka, Kutlíkova 17, 852 12 Bratislava
Orgány verejnej správy:	
6.	Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Nám. slobody 6, P.O. Box 100, 810 05 Bratislava 15
7.	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava 1
8.	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Špitálska 4, 6, 8, 816 43 Bratislava
9.	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, Stromová 1, 813 30 Bratislava
10.	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, Nám. SNP č.33, 813 30 Bratislava
11.	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
12.	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, Limbová 2, 837 52 Bratislava
13.	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky, Štefánikova 15, 811 05 Bratislava
14.	Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
15.	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Mlynské nivy 44/A, 827 15 Bratislava 212
16.	Bratislavský samosprávny kraj, Sabinovská 16, P.O.BOX 106, 820 05 Bratislava 25
17.	Dopravný úrad , Letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava
18.	Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava
19.	Okresný úrad Bratislava, odbor obrany štátu, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava
20.	Okresný úrad Bratislava, odbor výstavby a bytovej politiky, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava
21.	Okresný úrad Bratislava, pozemkový a lesný odbor, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava
22.	Okresný úrad Bratislava, odbor školstva, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava
23.	Okresný úrad Bratislava, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava
24.	Okresný úrad Bratislava, odbor krízového riadenia, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava
25.	Okresný úrad Bratislava, odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava
26.	Pamiatkový úrad Slovenskej republiky, Cesta na Červený most 6, 814 06 Bratislava
27.	Krajský pamiatkový úrad Bratislava, Leškova 17, 811 04 Bratislava
28.	Hasičský a záchranný útvar hlavného mesta Slovenskej republiky, Radlinského 6, 811 07 Bratislava
29.	Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hl. m. so sídlom v Bratislave, Ružinovská 8, P.O.BOX 26, 820 09 Bratislava 29
Ostatné dotknuté orgány:	
30.	Správa Chránenej krajinnej oblasti Ponitrie a Chránenej krajinnej oblasti Dunajské luhy v Nitre - pracovisko Bratislava, Karloveská 63, 841 04 Bratislava
31.	ŠOP SR, Správa CHKO Malé Karpaty, Štúrova 115, 900 01 Modra
32.	Slovenský pozemkový fond, Búdková 36, 817 15 Bratislava
33.	LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, Nám. SNP č. 8, 975 66 Banská Bystrica
34.	Mestské lesy v Bratislave, Cesta mládeže 4, 831 01 Bratislava
35.	Národná diaľničná spoločnosť a. s., Dúbravská cesta 14, 841 04 Bratislava
36.	Slovenská správa ciest, Miletičova 19, 826 19 Bratislava 29
37.	Letisko M. R. Štefánika - Airport Bratislava, a. s., P. O. Box 160, 823 11 Bratislava
38.	Železnice SR, Odbor expertízy, Klemensova 8, 813 61 Bratislava 1
39.	SPP -distribúcia, a. s., Mlynské nivy 44/B, 825 11 Bratislava 2
40.	Slovenské elektrárne, a. s., Mlynské nivy 47, 821 09 Bratislava 2
41.	Západoslovenská energetika, a. s., Čulenova 6, 816 47 Bratislava 1
42.	Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s., Mlynské nivy 59/A, 824 84 Bratislava 26
43.	Slovenský vodohospodársky podnik š. p., OZ Bratislava, Karloveská 2, 842 17 Bratislava
44.	Bratislavská vodárenská spoločnosť, a. s., Prešovská 48, 826 46 Bratislava 29
45.	Obvodný banský úrad v Bratislave, Mierová 19, 821 05 Bratislava

46.	Hydromeliorácie š. p. Bratislava, Vrakunská 29, 825 63 Bratislava 211
47	Dopravný podnik Bratislava a.s., Olejkárska ulica č. 1, 814 52 Bratislava 1
48	Dopravný úrad Slovenskej republiky, Letisko M.R. Štefánika, 823 05 Bratislava
49	Západoslovenská distribučná a.s., Čulenova 6, 816 47 Bratislava
50	Slovak Telekom a. s., Bajkalská 28, 817 62 Bratislava
51	Orange Slovensko, a.s., Metodova 8, 821 08 Bratislava
52	O2 Slovakia, s.r.o., Einsteinova 24, 851 01 Bratislava
53	SITEL spol. s r.o., Kopčianska 2489/18, Bratislava 851 04
54	UPC Broadband Slovakia s.r.o., Ševčenkova 36, 851 01 Bratislava
55	OTNS, a.s., Vajnorská 137, 831 04 Bratislava
Dotknuté susedné štáty:	
Strategický dokument nebude mať vplyv na územie susedných štátov.	

4.3 Dotknuté susedné štáty

Územie mestskej časti priamo nesusedí so susedným štátom. Najbližšia hranica iného štátu (Rakúsko) je vzdialená približne 1 km (vzdušnou čiarou). Dá sa očakávať, že implementácia PHRSR mestskej časti Bratislava-Staré Mesto nebude mať žiadny alebo bude mať len nevýznamný cezhraničný vplyv na územie iného štátu.

Všetky navrhované aktivity budú definované iba na území mestskej časti, ohraničené administratívnymi hranicami územia mestskej časti.

5 Záver

Cieľom vstupnej správy bolo zanalyzovať potrebu tvorby strategického dokumentu v oblasti regionálnej politiky pre mestskú časť. Výsledok analýzy poukázal na silnú potrebu tvorby nového strategického dokumentu v oblasti regionálneho rozvoja aj na úrovni mestskej časti Bratislava-Staré Mesto. K hlavným dôvodom patria najmä začiatok nového programového obdobia politiky súdržnosti EÚ (pre roky 2021 až 2027), schválenie kľúčového dokumentu pre územie Bratislavského kraja (PHRSR BSK), príprava aktuálnych podkladov pre celomestskú stratégiu, úlohy vyplývajúce so štatútu hl. m. SR Bratislavy v oblasti hospodárskeho a sociálneho rozvoja, pretrvávajúca situácia v podobe zdravotnej a ekonomickej krízy, nové metodické pokyny pre tvorbu strategického dokumentu, ale aj špecifické usporiadanie mestskej časti Bratislava-Staré Mesto a existencia viacerých lokalít, ktoré postupne prechádzajú zmenou ich pôvodného funkčného využitia (rozvoj občianskej vybavenosti a bývania). Zároveň aktuálny strategický dokument (koncipovaný do roku 2023) už neobsahuje adekvátne reakcie na aktuálne celospoločenské dianie na území mestskej časti.

Súčasne bol podrobnejšie predstavený a popísaný plánovaný spôsob tvorby strategického dokumentu, zapojenie relevantných aktérov ako aj kľúčové problémy, výzvy a očakávané výstupy a ich dosahy pre rozvoj územia mesta a mestskej časti.

V rámci prípravných prác boli identifikované viaceré kľúčové problémy a výzvy a to najmä v oblasti dopravy a mobility, v oblasti adaptácií na klimatickú zmenu, energetickej náročnosti budov ako a v oblasti kapacít školskej a športovej infraštruktúry a dostupnosťou zdravotnej a sociálnej starostlivosti ale i v oblasti kultúry a podpory kreatívneho priemyslu.

Ako kľúčové riešenia pre ďalší rozvoj mestskej časti boli identifikované najmä projekty zamerané na doplnenie siete cyklotrás, realizáciu adaptačných opatrení zameraných na zmenu klímy ako aj dobudovanie infraštruktúry predprimárneho a primárneho vzdelávania vrátane modernizácie športovej a voľnočasovej infraštruktúry a ďalej aj na zabezpečenie dostupnosti adekvátnej zdravotnej a sociálnej starostlivosti pre obyvateľov. Samostatnou oblasťou bude podpora a budovanie inštitucionálnych kapacít služieb miestneho úradu, digitalizácia služieb a využívania moderných technológií pri správe vecí verejných.

Uvedené skutočnosti budú ďalej predmetom overovania a spresňovania v nasledujúcich etapách práce na PHRSR mestskej časti.